

Maankäyttö ja ympäristö / Mika Penttilä

13.9.2023

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausuntopyyntö 17.7.2022

Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus UDELY/7017/2022

Kiitämme lausuntopyynnöstänne:

Fingridillä ei ole kommentoivaa YVA-selostuksesta. Fingridin 110 kV Forssa-Ruotsinkylä ja 400 kV voimajohto Forssa-Tammisto sijoittuvat yli 500 metrin etäisyydelle YVA-hankealueesta.

Mikäli rakentaminen tai kulkuyhteydet sijoittuisivat voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen, tulisi pyytää Fingridistä myös erillinen risteämälausunto. Alle 100 metrin etäisyydellä voimajohtosta sijoittuvat louhinta-alueet edellyttäisivät katselmointia ennen toiminnan aloittamista. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

YVA-menettelyn osalta hankkeessa yhteyshenkilönä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

ASIAKIRJA

Asiakirja on allekirjoitettu HSY:n sähköisessä allekirjoituspalvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Petri Erik Kouvo
Allekirjoitusaika	14.09.2023 08:51

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Seepsula YVA lausunto .pdf
-----------	----------------------------

PL 100, 00066 HSY

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus
ymparistoluvat.etela@avi.fi

PL 36
00521 Helsinki

Lausunto
13.9.2023

Dnro 968/00.02.023.0230/2022

UUDELY/7017/2022

Lausunto Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten selostuksesta

Seepsula Oy suunnittelee louhinta-alueensa laajentamista sekä suojavallin rakentamista pilaantumattomista ylijäämämaista hankealueelle. Hankkeen liikennevaikutukset kohdistuvat erityisesti Katriinantielle, jonka liikennemäärän kasvu arviointiselostuksen mukaan olisi noin 11–15 %. Seepsulan toiminta-alueen ulkopuolelle suuntautuvan liikenteen arvioidaan kasvavan nykyisestä noin 450 ajoneuvosta vuorokaudessa (josta noin 400 ajoneuvoa vuorokaudessa raskasta liikennettä) 631–849 ajoneuvolla vuorokaudessa, josta noin 500–680 ajoneuvoa suuntautuu Hanskalliontieta Katriinantien suuntaan. Selostuksessa arvioidaan liikennemäärän kasvun kestävän hankkeen toteutuksen ajan eli 9–24 vuotta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) kiittää otsikossa mainitusta lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikennevaikutukset

Hankkeen aiheuttama liikennemäärän kasvu Hanskalliontiellä voidaan arvioida suureksi Seepsulan toiminnan aiheuttaman liikenteen kasvaessa vähintään kaksinkertaiseksi, suurimman arvion mukaan lähes kolminkertaiseksi. Myös toiminnan kesto on pitkä, osassa vaihtoehtoisissa huomattavan pitkä, jolloin sen vaikutuksia alueen muille toimijoille voidaan pitää merkittävinä.

Arviointiselostuksesta ei käy yksiselitteisesti ilmi perustuuko liikennemäärien arviointi yhdensuuntaiseen vai edestakaiseen (ns. menopaluu kuormat) liikenteeseen. Mikäli arvio perustuu meno-paluukuormien aiheuttamaan liikenteeseen, on liikennemäärän kasvu arvioitu liian alhaiseksi. Arviointiselostuksessa ei ole arvioitu liikenteen jakaantumista eri vuorokauden aikoihin, joten todellinen liikennemäärän kasvu Katriinantien toiminta-aikojen puitteissa voi olla suurempaa kuin arvioitu 11–15 %. Katriinantie kapenee Kehä III:lta Myllykyläntien risteyksen kohdalta pohjoisen suuntaan. Lisääntyvällä raskaalla liikenteellä voi olla vaikutuksia kevyen liikenteen liikenneturvallisuuteen, koska Katriinantien on useita suojateitä ilman liikennevalo-ohjauksia. Lisäksi liikenneturvallisuus voi heikentyä etenkin Katriinantien kapealla Kiilansillalla, kun raskaan liikenteen kohtaamiset sillalla lisääntyvät.

Vaikka Hanskalliontien liikenne koostuu jo nyt pääasiassa Seepsulan liikenteestä, on sen varrella myös muuta liiketoimintaa, joka vaatii sujuvia liikenneyhteyksiä alueelle. HSY:llä on tällä hetkellä alueella jätteenkeräysastioiden varasto ja huoltohalli, jotka toimivat tärkeinä tukikohtina pääkaupunkiseudun jätehuollolle. Lisäksi HSY:n alueella haketetaan Sortti-asemilta kerättyä puuta voimalaitosten kierrätyspolttoaineeksi. Molemmat toiminnot vaativat päivittäistä liikennöintiä alueelle. Lisäksi Hanskalliontiellä on raskaan liikenteen joukossa myös muuta työmatkaliikennettä eikä

esimerkiksi Katriinantien linja-autopysäkillä ole kevyen liikenteen väylää Hanskalliontielle.

Selostuksessa ei ole kuvattu Hanskalliontien liikenneolosuhteita eikä liikennemäärän kasvun vaikutuksia muille Hanskalliontien varrella sijaitseville toimijoille ja liikkujille. Hankkeen vaikutuksista tulisi arvioida esimerkiksi sitä, miten hankkeen aiheuttama liikennemäärän lisääntyminen vaikuttaa Hanskalliontien ja Katriinantien risteyksen toimivuuteen ja Hanskalliontien liikenneturvallisuuteen.

HSY haluaa muistuttaa, että hanke ei saa vaikeuttaa muiden Hanskalliontien alueella toimivien toimipisteiden saavutettavuutta eikä heikentää alueen liikenneturvallisuutta. Merkittävä osa liikennevaikutuksista kohdistuu Hanskalliontien alueelle Vantaan kaupungin puolelle. Hanskalliontie on varsinaisen Seepsula Oy:n hankealueen ulkopuolella eikä sen kaavoitustilannetta ole ympäristövaikutusten arvioinnissa esitetty. Hanskalliontien alue on yleiskaavassa varattu tilaa vaativan varasto- ja tuotantotoiminnan alueeksi (TT) ja asemakaavassa yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET) sekä teollisuus- ja varastoalueeksi (T, TV). Kaavamerkintöjen mukainen toiminta vaatii sujuvia liikenneyhteyksiä alueelle. Liikennevaikutusten arvioinnin voidaan katsoa olevan Hanskalliontien alueen osalta puutteellinen.

Louhinnan vaikutukset

HSY haluaa muistuttaa, että louhintasuunnittelussa tulee huomioida läheisen HSY:n Seutulan kaatopaikan sijainti eikä louhinnasta saa aiheutua haittaa kaatopaikan rakenteille tai kaatopaikkavesien tasausallasta ympäröivälle 2-luokan padolle.

Lisätietoja antaa HSY jätehuollon toimiala, käyttöinsinööri Janina Virtanen
050 340 5823

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Jätehuolto

Petri Kouvo
Toimialajohtaja

Tiedoksi HSY Kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

05.09.2023

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnon-
varat)
Laine Leila
PL 36 (Asemapäälikönkatu 14)
00521 HELSINKI

**Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Seepsula
Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koske-
vasta ympäristövaikutusten arviointioselostuksesta**

HEL 2022-011891 T 11 01 05

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointioselostuksesta. Museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen sekä arkeologian näkökulmasta Tuusulan kunnan osalta, ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Seepsula Oy suunnittelee nykyisen louhinta-alueen laajentamista luoteeseen sekä suojavallin rakentamista pilaantumattomista ylijäämämaista uuden louhinta-alueen pohjoispuolelle. Hankealue sijoittuu Tuusulan kunnan alueelle lähelle Vantaan kaupungin rajaa.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Maisemavaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu laajennushankkeen aiheuttamia muutoksia maisemakuvassa ja kulttuuriympäristössä. Maisemamuutosten ja maisemavaikutusten taso on sidoksissa arvioitavan laajennushankkeen näkyvyyteen sekä maiseman ominaisuuksiin.

Hankealue sijoittuu Seepsulan olemassa olevan kiviainestoiminta-alueen pohjoispuolelle, Riipilän ja Metsäkylän väliselle metsäselänteelle, jota reunustavat alavimmat jokilaaksot. Metsäselänne kohoaa Riipilän peltoalueiden ja Vantaanjoen laakson itäpuolella. Selännealue vaihtuu idässä Tuusulanjokeen viettävään Ruotsinkylän alueen maatalousvaltaiseen laaksoon. Länsipuolella maisemaa hallitseva Vantaanjoen laakso on avoin ja yhtenäinen viljelymaisema, jossa asutus on perinteisesti sijoittunut peltojen reunoille ja metsäsaarekkeille. Muita maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaiseman kohteita lähialueella ovat

05.09.2023

Rusutjärven, Siipoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema sekä Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on tarkasteltu hankkeen eri vaihtoehtoja. Vaihtoehto VE0:a lukuun ottamatta, keskeinen maisemaan vaikuttava elementti on hankealueen pohjoisosaan rakennettava valtavan kokonainen suojavalli, joka on vaihtoehdosta riippuen joko 90 metriä tai 120 korkea. Valmis suojavalli erottuu ympäristöön korkeutensa vuoksi, ja se nousee lähiympäristön selännealueita korkeammalle.

Arviointimenettelyssä on tunnistettu ja visualisoitu hankkeen mittavat vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Tosin havainnekuva-
paikat on todennettu ainoastaan yhdestä havainnepaikasta, ja useamat kuvapaikat olisivat monipuolistaneet hankkeen visualisointia.

Vaihtoehdoissa VE1–VE4 hankkeen muutoksen suuruutta maisemaan ja kulttuuriympäristöön kuvaillaan joko kohtalaisen kielteiseksi tai suuren kielteiseksi.

Hankevaihtoehtoja kuvaillaan vähemmän korkeissa vaihtoehdoissa siten, että suojavalli muodostaa maisemaan ”vaaramaisen” elementin, joka rinteet maisemoituna muistuttaa Vaara-Suomen kohoumia, ja korkeimmassa vaihtoehdossa siten, että suojavalli muodostaa maisemaan lähes vuorimaisen kohouman, jonka näkyminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle muuttaa pienipiirteisen maalaismaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi

Arviointiselostus toteaa, että vaihtoehdoissa VE1–VE4 vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön voidaan lieventää maisemoimalla suojavallin rinteet sopivalla metsityksellä ja istutuksilla. Suojavallin tasaiselle huipulle on kuitenkin tarkoitus toteuttaa aurinkovoimapuisto. Päältään tasainen suojavalli erottuu maisemaprofiilissa rinteiden maisemoinnista riippumatta.

Museo yhtyy arviointiselostuksen johtopäätöksiin hankkeen erittäin kielteisistä maisemavaikutuksista. Selostuksessa tulisi selkeämmin korostaa vaihtoehtojen VE1–VE4 maisemavaurioluonnetta, jossa hankkeesta aiheutuu maisemarakenteen ominaispiirteiden tai maisemakuvan laadun selvä heikentyminen, ja joka muuttaa pysyvästi ja lopullisesti koko maisemakuvaa. Näin myös vaihtoehdot VE1 ja VE3 olisivat näyttäneet huomattavasti kielteisempinä.

Museo esittääkin, että jos selostus toisi selkeämmin esiin hankkeen pysyvän maisemavaurioluonteen, näyttäytyisivät vaihtoehdot VE1 ja VE3 pikemmin suuren kielteisinä ja vaihtoehdot VE2, VE4 erittäin suuren kielteinä.

05.09.2023

Joka tapauksessa on selvää, että kaikissa vaihtoehdoissa VE1–VE4 alava ja yhtenäinen viljelymaisema tullaan menettämään, ja maiseman säilymisen kannalta ainoa hyväksyttävä vaihtoehto on VE0, eli hankkeen toteuttamatta jättäminen.

Arkeologia

Arkeologian osalta arviointiselostuksessa on huomioitu laajenevan Senkkerin alueen lähimmät arkeologiset kohteet. Arviointiselostuksessa on mainittu kiinteät muinaisjäännökset Strandkulla (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000032740) ja Strandkulla 2 (1000032741) sekä Silakkaniittu (1000007202), jotka sijaitsevat yli 1 km etäisyydellä hankealueen luoteispuolella. Hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Senkkerin luoteisosan louhinta ja suojavallien rakentaminen eivät vaikuta alueen arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

05.09.2023

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 116

Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja murskausta koskeva YVA-selostus, lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle, Tuusula

TUUDno-2022-2057

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Uudenmaan ELY-keskus pyytää lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (UUELY/7017/2022). Lausuntoa pyydetään 14.9.2023 mennessä. Lisääaikaa pyydetty 25.9.2023 saakka.

Hanke sijaitsee Tuusulassa Ruotsinkylässä Vantaan kaupungin rajan itäpuolella. Hanke pitää sisällään kalliokiviaineksen louhinnan, massiivisempien suojavallien /aurinkopaneelivallien rakentamisen pilaantumattomista ylijäämämaista ja hyödyntäen betonimursketta suojavallien tukirakenteissa. Vuotuinen ylijäämäma-ainesten vastaanottomäärä tulee olemaan enintään 2 milj. m³ ja vuotuinen louhintamäärä n. 2 milj. m³. Hankealueen koko on noin 67 hehtaaria.

Hankevaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu ja vertailtu seuraavia vaihtoehtoja:

- **VE0**, hanketta ei toteuteta, eikä hankealueille tule uutta toimintaa.
- **VE1** Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- **VE2** Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvattaisiin betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla sekoittamatta louherakenteeseen.
- **VE3** Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan. Maa-ainesaseman yhteydessä toteutetaan betonin käsittelyä.
- **VE4** Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

Vaikutusten arvioinnista

Uudenmaan ELY-keskus antoi lausuntonsa hankkeen YVA-ohjelmasta 18.12.2022. Lausunnossa esille tulleet lisäykset ja tarkennukset on otettu selostuksessa huomioon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vaikutusten merkittävyys on arvioitu YVA-selostuksessa neliportaisella asteikolla: pieni, keskisuuri, suuri tai erittäin suuri. Vaikutukset voivat olla joko myönteisiä tai kielteisiä.

Maa- ja kallioperä. Hankealueella ei ole arvokkaita tai suojeltuja geologisia muodostumia. Kaikissa hankkeen vaihtoehdoissa alueen maa- ja kallioperä muuttuu pysyvästi louhinnan myötä. Louhinnan ottomäärät ovat suuria, mutta vaikutukset kohdistuvat vain hankealueelle. Vaikutusten merkittävyys on näillä perustein arvioitu kohtalaiseksi kielteiseksi vaihtoehdoissa VE1-VE4. Vaihtoehdossa VE0 muutosta ei aiheudu.

Pohjavedet. Hankealue ei sijoitu pohjavesialueelle, mutta sen lähiympäristössä on talousvesikaivoja. Vaihtoehdoissa VE0, VE1 ja VE2 vaikutuksia pohjavesiin ei arvioida aiheutuvan. Vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 hankealueen eteläosan louhinta-alueella ei täytetä, jolloin pohjaveden taso jää pysyvästi alemmalle tasolle nykytilaan verrattuna. Vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 pohjavesiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi.

Pintavedet ja kalasto. Hankealueen itäosan vedet kulkevat ojia pitkin Krapuojaan ja länsiosan Raatinniitunojaan. Sekä Krapuoja että Raatinniitunoja laskevat lopulta Vantaanjokeen. Tarkasteltavista kiviainestoiminnoista pintavesivaikutuksia aiheutuu alueen hydrologisten olosuhteiden ja hulevesikuormituksen muuttumisesta. Vaihtoehdossa VE0 vaikutuksia ei aiheudu. Merkittävimmät kielteiset vaikutukset pintavesien osalta kohdistuu Raatinniitunojaan, sillä se tuhoutuu osittain hankkeen myötä. Pintavesiin ja kalastoon kohdistuvat vaikutukset jäävät kuitenkin merkittävyydeltään vain vähäiseksi kielteiseksi.

Kasvillisuus, eläimistö ja luonnon monimuotoisuus. Hankealue on metsä- ja peltoaluetta ja sen pohjoispuolella kulkee ekologinen runkoyhteys. Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen on arvioitu hyödyntäen tehtyjä luonto- ja meluselvityksiä sekä vesistövaikutusarviota. Vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen arvioitiin merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa.

Suojelualueet. Hankealuetta lähin suojelualue, Vantaanjoen Natura-alue (FI0100104, SAC), sijaitsee noin 650 metriä hankealueesta länteen. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia Vantaanjoen Natura-alueeseen missäkään vaihtoehdossa.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö. Vaihtoehdossa VE0 ei aiheuta vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön. Toteuttamisvaihtoehtojen (VE1-VE4) vaikutukset arvioitiin merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Hanke ei ole täysin voimassa olevien kaavojen mukaista, joskaan hanke ei merkittävästi haittaa kaavan toteuttamista tai tulevaisuuden kaavoitusta. Vaihtoehtojen VE1-VE2 toteuttaminen ei edellyttäne kaavojen laatimista tai muuttamista. Vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 hankealueen eteläosa jää teollisuusalueeksi ja se tulee ensisijaisesti toteuttaa sekä ratkaista asemakaavoituksen keinoin.

Elinkeinot ja palvelut. Hanke lisää työvoiman tarvetta louhinnan sekä maa-ainesten vastaanoton aikana. Hankealueen lähiympäristössä ei ole tunnistettu elinkeinoelämän toimijoita, joiden toimintaan hanke vaikuttaisi kielteisesti. Vaihtoehdoissa VE1-VE4 hankkeen vaikutus elinkeinoihin ja palveluihin arvioidaan merkittävyydeltään vähäiseksi myönteiseksi. Vaihtoehdossa VE0 vaikutusta ei arvioida aiheutuvan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Maisema- ja kulttuuriympäristö. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön aiheutuvat suojavallin rakentamisen myötä muuttuvasta maisemasta. Vaihtoehtoissa VE1 ja VE3 suojavalli on suunniteltu korkeuteen +90 m ja vaihtoehtoissa VE2 ja VE4 korkeuteen + 120 m. Arvioinnin tueksi laadittiin havainnekuvat vaihtoehtoista VE2 ja VE3. Vaihtoehtoissa VE1 ja VE3 sekä VE2 ja VE4 vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön ovat vastaavia. Yhdeksänkymmeneen metriin nouseva suojavalli näkyy etenkin 1–3 km etäisyydelle hankealueesta, mutta se sulautuu luontevasti osaksi metsäselänteitä. Vaihtoehtojen VE1 ja VE3 vaikutukset arvioitiinkin tämän pohjalta kohtalaiseksi kielteiseksi. Vaihtoehtoissa VE2 ja VE4 suojavalli kohoaa jopa vuorimaisesti maisemassa muokaten pienpiirteisen maalaismaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi. Suojavalli poikkeaa selkeästi ympäröivästä maisemasta. Vaihtoehtojen VE2 ja VE4 vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön on sen vuoksi arvioitu merkittävyydeltään suureksi kielteiseksi.

Luonnonvarojen hyödyntäminen. Kiviainesten louhinta ja maa-ainesten hyödyntäminen on itsessään luonnonvarojen käyttöä ja hyödyntämistä. Luonnonvarojen hyödyntämisen kannalta kiviaineksen louhinta alueelta on perusteltua, sillä sille on tarvetta esimerkiksi rakennusteollisuudessa. Toiminnan aikana louhittava kiviainesmäärä on suuri, jonka vuoksi vaihtoehtojen VE1-VE4 vaikutukset kiviaineksen oton osalta on arvioitu kohtalaiseksi kielteiseksi. Maa-ainesten vastaanoton osalta hanke on myönteinen kaikissa vaihtoehtoissa: suojavallin rakentamiseen voidaan hyödyntää sellaisia maa-aineksia, joita ei muuten hyödynnettäisi tai maa-ainekset kuljetettaisiin kauas. Vaihtoehtoissa VE2 ja VE3 korvataan neitseellistä kiviainesta rakentamiseen kelpaavalla betonijätteellä. Vaihtoehtojen VE1 ja VE4 vaikutukset arvioitiin vähäiseksi myönteiseksi. Vaihtoehtojen VE2 ja VE3 osalta vaikutukset olivat kohtalaisia myönteisiä.

Liikenne. Hanke lisää liikennettä niin Senkkerin alueen sisällä kuin sinne johtavilla teilläkin. Ulkoisten kuljetusten arvioitu määrä vaihteli vaihtoehdon VE1 631 ajoneuvosta vuorokaudessa vaihtoehdon VE3 849 ajoneuvoon vuorokaudessa. Kaikissa vaihtoehtoissa suurin osa Senkkerin alueelta yleisille teille suuntautuvasta liikenteestä kulkee Katriinantietä etelään. Katriinantieltä etelään päin aiheutuva liikenne kasvaa hankkeen takia eniten vaihtoehdossa VE3 (15 %). Kaikissa toteuttamisvaihtoehtoissa etelän suuntaan Katriinantiellä keskimääräinen liikenne kasvaa 11–15 %. Muille teille kohdistuva liikennevaikutus on enintään noin 3–4 % Katriinantieltä pohjoiseen vaihtoehdossa VE3. Vaikutukset liikenteeseen, sen määrään, turvallisuuteen ja sujuvuuteen on arvioitu kaikissa toteuttamisvaihtoehtoissa vähäiseksi kielteiseksi.

Melu. Meluvaikutuksia arvioitiin mallinnusten pohjalta. Niiden mukaan melun keskiäänitasot alittavat melun raja-arvot jokaisessa mallinnetussa tilanteessa. Melualue kuitenkin laajenee etenkin toiminnan alkuvaiheessa, mutta vaimenee toiminnan edetessä. Hanke ei tule merkittävästi nostamaan alueen kokonaismelutasoja missään vaihtoehdossa. Vaihtoehtojen VE1-VE4 vaikutukset meluun arvioitiin merkittävyydeltään kohtalaiseksi kielteiseksi. Melu nähtiin myös merkittävämmäksi yhteisvaikutusten aiheuttajaksi ja sen takia yhteismelumallinnuksessa huomioitiin myös muut alueen toiminnot.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tärinä. Hankkeesta aiheutuu tärinää louhinnasta ja kuljetuksista. Hankealueen eteläpuoliselta maa-ainestenottamisalueelta aiheutuu nykyiselläänkin tärinää ympäristöön. Vaihtoehdossa VE0 tärinän osalta ei aiheudu muutosta nykytilanteeseen. Vaihtoehtojen VE1-VE4 tärinävaikutukset ovat yhtäläisiä. Tärinä hankealueen lähiympäristössä tulee lisääntymään hankkeen myötä, mutta tärinistä rakennuksiin aiheutuvan rakenteelliset vauriot ovat epätodennäköisiä. Vaikutusten merkittävyys arvioitiin kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa vähäiseksi kielteiseksi.

Ilmanlaatu. Hankkeen merkittävin ilmanlaatuvaikutus on pölyäminen, jonka lisäksi siihen vaikuttaa liikenteen pakokaasupäästöt. Pölyämistä aiheutuu louhinnasta, ylijäämämaa-aineksen käsittelystä, liikenteestä ja murskaimesta. Hankealueen lähiympäristössä ei kuitenkaan sijaitse ilmanlaadun muutoksille herkkiä kohteita, kuten kouluja tai päiväkoteja. Vaihtoehdossa VE0 muutoksia nykytilanteeseen ei aiheudu. Vaihtoehtojen VE1-VE4 välillä ei ole merkittävää eroa ilmanlaatuvaikutusten osalta. Toiminnan ei arvioitu aiheuttavan valtioneuvoston asetuksessa tai päätöksessä ilmoitettujen ilmanlaadun ohje- tai raja-arvojen ylityksiä lähiasuinkiinteistöillä eri hankevaihtoehdoissa. Kaikkien toteuttamisvaihtoehtojen osalta vaikutukset arvioitiin merkittävydeltään vähäiseksi kielteiseksi.

Ilmasto. Ilmastoon kohdistuvia vaikutuksia aiheutuu niin maankäytön muutoksesta kuin louhinnasta syntyvistä suorista päästöistä. Arvioinnissa huomioitiin ilmastomuutokseen varautuminen ja sopeutuminen: lisääntyvät sään ääri-ilmiöt, tulvien lisääntyminen ja tulvariskien hallinta sekä ilmastomuutoksesta aiheutuvat riskit. Hankkeen toteuttamisvaihtoehdoista arvioitiin aiheutuvan pieniä kielteisiä vaikutuksia ilmastoon. Arvioinnissa toteuttamisvaihtoehtojen vuosittaiset kokonaispäästöt arvioitiin olevan välillä 4170–4600 t CO₂e, joka on 2,6–2,9 % Tuusulan kunnan kokonaispäästöistä. Suurin osa päästöistä aiheutuu kuljetuksista. IMPERIA-kehikon kaltaiseen kohteen herkkyyteen ja aiheutuvan muutoksen suuruuteen pohjautuva merkittävyyden arviointimenetelmä ei sovellu suoraan ilmastovaikutusten kaltaisten globaalien vaikutusten arviointiin.

Terveys. Hankkeesta mahdollisia vaikutuksia terveyteen aiheutuu melu- ja ilmapäästöistä. Jos hanketta ei toteuteta, myöskään terveyteen kohdistuvia vaikutuksia ei aiheudu. Kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa vaikutukset arviointiin vastaavaksi merkittävydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Melun on arvioitu kasvavan hankkeen alkuvaiheessa, mutta suojavallin korottuessa meluvaikutukset pienenevät selkeästi. Pölyämistä aiheutuu toimintojen välittömässä läheisyydessä eikä ilmanlaadun ohje- tai raja-arvojen ylityksiä arvioida aiheutuvan lähimmillä asuinkiinteistöillä.

Elinolot ja viihtyvyys. Vaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen aiheutuu liikenteestä, louhinnasta ja maiseman muutoksesta hankealueen lähiympäristöön ja liikennereittien varrella. Paikalliset nostivat YVA-ohjelmasta annetuissa mielipiteissä esiin huolensa esimerkiksi liikenteen, melun ja pölyn lisääntymisestä hankkeen myötä. Kaikkien toteuttamisvaihtoehtojen vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioitiin merkittävydeltään kohtalaiseksi kielteiseksi. Muutokset melutasossa, maisemassa ja liikennemäärissä voivat heikentää lähialueen viihtyvyyttä asumiseen ja virkistyskäyttöön.

Ehdotus vaikutusten seurannasta. Arviointiselostuksessa on esitetty ehdotus hankkeen vaikutusten seurantaohjelmaksi. Ehdotusta tarkennetaan lupavaiheessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotuksessa seurantaohjelmaksi on kiinnitetty huomioita pohjaveteen, pintavesiin, meluun, tärinään ja ilmanlaatuun kohdistuviin vaikutuksiin.

Haitallisten vaikutusten lieventäminen. Haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämistoimenpiteitä on tarkasteltu tämän hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aikana. Haittojen lieventämistoimenpiteitä on määritetty tarkastelemalla lainsäädännöllisiä vaatimuksia, alan parhaita käytäntöjä, sovellettavia kansainvälisiä standardeja, kokemuksia muista hankkeista sekä asiantuntija-arvioinnilla. Esimerkkejä haittojen lieventämistoimista ovat esimerkiksi:

- Päästöjen vähentämistekniikat, kuten kastelu ja toimintojen sijoittaminen
- Suojavallin maisemointi
- Liikennemäärien vähentäminen suuremman kuljetuskaluston avulla

Tarvittavat suunnitelmat ja luvat. Hankkeen toteuttaminen edellyttää useita eri lupia ja suunnitelmia, perustuen hankkeen kannalta olennaiseen lainsäädäntöön. YVA-selostusvaiheessa tunnistettuja lupia ovat ympäristölupa ja maa-aineslupa. Mikäli maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää sekä ympäristölupaa että maa-aineslain mukaista lupaa, haetaan toiminnoille yhteistä lupaa yhdellä ympäristölupahakemuksella. Tarvetta vesilain mukaiselle poikkeusluvalle tai lentoesteluvalle ei YVA-menettelyn aikana tunnistettu.

Tarkempi aineisto luettavissa osoitteesta: www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Alho, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Seepsula Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa kokevasta YVA-selostuksesta Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Arviointiselostuksesta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että lausuntopyyntöä koskevassa YVA-selostuksessa on esitetty selkeästi eri hankevaihtoehdot ja toiminta-alueen rajaus. Vaikutusarviot on tehty YVA-menettelyn edellyttämille ympäristövaikutuksille. Eri hankevaihtoehtojen vertailu on esitetty vaikutusten merkittävyyden määrytymiseen perustuvassa arviointikehikossa. Vaikutuksen merkittävyyden määrytymisen arviointikehikossa on arvioitu muutoksen suunta (kielteinen, myönteinen), suuruus (erittäin suuri, suuri, keskisuuri, pieni, ei vaikutusta) sekä vaikutuskohteen herkkyyys.

YVA-menettelyä koskevan hankkeen osalta ympäristövaikutusten arviointia voidaan pitää riittävänä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi hankkeen osalta kuitenkin huomioida erityisesti toiminnan sijoittuminen nykyisen kiviainestuotannon välittömään läheisyyteen, jolloin alueella on jo olemassa merkittäviä louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutuksia. Alueella on lisäksi vireillä lupahakemuksia nykyisen kiviainestoimintojen laajentamiseksi ja jätteen käsittelytoimintojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

aloittamiseksi. Toimintojen laajentuminen ja lisääntyminen lisäävät myös toiminnoista aiheutuvia päästöjä.

Senkkerin kiviainesalueelle on toteutettu useita YVA-menettelyjä, joissa on yleensä tarkasteltu vain yksittäisen, kulloinkin YVA-menettelyssä olevan hankkeen ympäristövaikutuksia. Näin myös nyt lausuntopyyntöä koskevassa Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanoton ympäristövaikutusten arvioinnissa. YVA-lainsäädännön mukaan ympäristövaikutusten arvion ja kuvauksen on katettava hankkeen välittömät ja välilliset, kasautuvat, lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin pysyvät ja väliaikaiset, myönteiset ja kielteiset vaikutukset sekä yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa. Lausuntopyyntöä koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on esitetty yksittäisen hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden osalta meluvaikutusta lukuun ottamatta hyvin suppeasti, eikä selvitys ympäristölautakunnan mukaan täytä yhteisvaikutusten osalta ympäristövaikutusten arvioinnille asetettuja vaatimuksia.

Vallirakenteista

Hankevaihtoehtoissa on esitetty pohjoiseen rakennettavaksi suojavalli, jonka korkeus vaihtelee tasolla +90 (VE1 ja VE3) tai +120 (VE2 ja VE4). Koska suojavallit rakennetaan osittain kantamattomista tai huonosti kantavista maa-aineksista, ne tarvitsevat ns. tukirakenteen. Suojavallien tukirakenne on normaalisti tehty rakentamiseen tuotettavasta louheesta. Vaihtoehtoissa VE2 ja VE3 tukirakenteen louhetta on tarkoitus korvata betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitetty, että hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu YVA-lain ja -asetuksen mukaisesti, siltä osin, kun se koskee

- YVA-laki, liite 1 kohta 2: luonnonvarojen otto ja käsittely b) kiven, soran tai hiekan otto, kun - otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa; ja
- YVA-laki, liite 1 kohta 11: jätehuolto: b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä - sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

Arviointiselostuksessa on toisaalta esitetty, että YVA-menettelyn aikana ei ratkaista sitä, onko maisemavallin osalta kyseessä maa-ainesten hyödyntäminen vai sijoittaminen ja että lopullisen ratkaisun asiasta tekee lupaviranomainen. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo YVA-menettelyssä esitetyn ratkaisun lupatarpeen arvioinnista ongelmalliseksi ja YVA-menettelyn sisällön tältä osin osaltaan puutteelliseksi. Mikäli arviointimenettelyssä ei vallin osalta ole pystytty arvioimaan jatkosuunnittelun kannalta olennaista seikkaa, eli sitä, onko kyseessä jätteen hyödyntäminen vai loppusijoitus, olisi arviointiselostuksessa tullut tarkastella meluvallien toteutusta vaihtoehtoisesti sekä jätteen hyödyntämisenä että jätteen loppusijoituksena.

Arviointiselostuksessa on todettu, että suojavallin tarkoituksena on estää melun ja pölyn leviäminen pohjoiseen päin ja suojavallin päälle on tarkoitus perustaa aurinkosähköön tuotantoalue. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta jää kuitenkin epäselväksi maisemavallin todellinen tarve. Olemassa olevan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kiviainesalueen ympäristölupahakemuksessa esitettyjen melumallinnusten perusteella toiminta nykyisellä kiviainesalueella on melun leviämisen osalta toteutettavissa myös ilman pohjoiseen sijoitettavaa tason +90 tai +120 meluvallia. Myös louhinnan laajentaminen arviointiselostuksessa esitetyllä tavalla pohjoiseen on järjestettävissä ilman järeää vallirakennetta. Myös aurinkosähkön tuotantoalue on toteutettavissa ilman vallirakennetta. Todellisen tarpeen puuttuessa vallin toteutuksen on katsottava liittyvän jätteen loppusijoitukseen.

Senkkerin kiviainesalueen nykyiset melu-/maisemavallit on toteutettu kiviainesalueen pintamailla eikä nykyisiin valleihin ole sijoitettu muualta tuotua ylijäämämaata.

Arviointiselostuksen mukaan suojavallin toteutusaika on lyhimmillään yhdeksän vuotta ja pisimmillään 24 vuotta. Vallien pitkä toteutusaika huomioon ottaen vallihankkeen ei voi katsoa liittyvän rakentamiseen ja jätteen hyödyntämiseen rakentamisessa. Myös tältä osin vallin toteutuksessa on kyseessä jätteen loppusijoitukseen liittyvä hanke.

Vaikutukset meluun ja tärinään

Senkkerin nykyisellä kiviainesalueella tapahtuvasta porauksesta, räjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksesta, kuormaamisesta ja kuljetuksesta sekä melu /maisemavallien rakentamisesta aiheutuu meluvaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittaja toteuttaa melutorjuntaa alueella esim. meluvaimennetulla porakalustolla ja murskauslaitteiston suojauksilla. Nykyisen louhinnan ja murskauksen melupäästöt ovat toiminnanharjoittajan hallinnassa. Nykyisestä toiminnasta valvontaviranomaiselle tehdyt meluvalitukset ovat viime vuosina liittyneet lähinnä meluvallien toteutuksen melutapahtumiin. Meluvallit sijoittuvat lähelle häiriintyviä kohteita ja niiden toteutuksesta aiheutuvaa melua (louhekuorman tyhjennys, tela-alustaisten työkoneiden liikkuminen, kolahdukset) on vaikea torjua teknisesti, jolloin niihin liittyviä päästöjä on pyritty vähentämään vuorokautisia toiminta-aikoja rajoittamalla. Arviointimenettelyssä esitettyjen vallien rakentaminen tulee lisäämään toiminnan melupäästöjä nykyisen alueen pohjoisosassa.

Arviointiselostuksessa esitetyissä melumallinnustiedoissa on esitetty kattavasti melun leviäminen eri arviointivaihtoehtoissa ja yhdessä muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa. Mallinuksissa olisi voinut esittää myös vallin toteuttamatta jättämisen vaikutus alueen melutilanteeseen. Melumallinuksissa suunnittelualueelle kulkeva työmaatie on linjattu kulkemaan luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun Gungkärrin pähkinäpensaslehdon välittömässä läheisyydessä. Pähkinäpensaslehdon sijainti tulee ottaa tarkemmin huomioon alueen jatkosuunnittelussa myös liikennöintiväylien sijoittumisen osalta.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Arviointiselostuksen mukaan louhinnasta ja maanvastaanotosta muodostuvan pölyn määrä sekä hankkeen kuljetusliikenteen määrä ovat arvioita. Pölyn leviämisen mallinnusta ei ole nähty tarpeelliseksi, koska hankealueen eteläpuolella on jo nykyisin kiviainestointia ja alueella on tehty pölymittauksia.

Nykyisen kiviainestointitoimintojen vaikutusta ilmanlaatuun on toteutettu ilmanlaadun tarkkailulla Vantaan Kesäkylän ja Tuusulan Metsäkylän suunnissa. Alueella tehtyjen mittausten mukaan nykyisen toiminnan vaikutukset ilman laatuun on havaittavissa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mutta ohje- tai raja-arvon ylityksiä ei toteutetuissa mittauksissa ole todettu. Louhinta-alueen laajentuminen ja uusien ympäristölupalaitosten sijoittuminen kiviainesalueelle ja sen läheisyyteen tulee lisäämään toimintojen vaikutuksia ilmanlaatuun. Toimintojen laajentuessa pölyä sitova kasvillisuus poistuu ja pölyn leviämislle otolliset olosuhteet lisääntyvät. Arviointiohjelmassa esitetyt tiedot erityisesti eri toimintojen vaikutuksesta yhteispölypäästöön tulee esittää mallintamalla vähintään alueen jatkosuunnitteluun liittyvissä asiakirjoissa.

Vaikutukset pohjavesiin

Seepsula oy on esittänyt nykyisen toiminnan ympäristölupahakemuksessa pohjaveden tarkkailusuunnitelman kiviainestoinnin vaikutuksista alueen kalliopohjaveteen. Valvontaviranomainen on hyväksynyt tarkkailusuunnitelman ottaen huomioon Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnot. Tarkkailussa on otettu huomioon mm. toiminnan mahdolliset vaikutukset Päijännetunneliin ja lähimpiin talousvesikaivoihin. Tarkkailu on ollut laajaa ja sitä on toteutettu usean vuoden ajan. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan alueella toteutetut pohjaveden tarkkailutulokset eivät kuitenkaan välttämättä kerro ympäristöluvanvaraisen toiminnan vaikutuksista pohjaveteen, sillä monen pohjavesiputken antoisuus on huono, ja pohjavesiputkien vesi edustaa vain paikallista pohjavettä. Senkkerin kiviainesalueen nykyisen pohjaveden tarkkailusuunnitelman toimivuus tulee tältä osin tarkasteltavaksi uudelleen. Lausuntopyyntöä koskevaa arviointiselostusta tulee täydentää pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla. Tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää ympäristövaikutuksen arviointia koskevan hankkeen lisäksi myös muut alueella olevat ympäristöluvanvaraiset toiminnot.

Vaikutukset pintavesiin

Hulevesien osalta jatkotyössä tulee tarkentaa suunnitelmaa ja esittää kartalla hulevesireitit ja purkupisteet, mahdolliset suunnitellut laskeutusaltat ja muut hulevesirakenteet sekä näytteiden tarkkailupisteet. Tässä vaiheessa hulevesien vaikutusten arviointia on vaikeaa esittää, kun tarkempia suunnitelmia ei ole laadittu. Hulevesien osalta tulee myös tarkentaa, miten ilmastonmuutos ja mahdollisten rankkasateiden vaikutukset huomioidaan hankkeessa ja millaisin keinoin eri haitta-aineiden leviämistä hulevesien mukana pyritään estämään. Sitowisen luontoselvityksen (2023) osalta on todettava, että selvitysalue kattaa ainoastaan hankealueen, mikä ei vesilain kohteiden osalta ole riittävä tarkastelu tämän mittakaavan hankkeessa. Valuma-alueet eivät noudata hankealueen rajausta, ja on mahdollista, että arvokkaita pienvesiä sijaitsee hankealueen ulkopuolella mutta kuitenkin sen vaikutusalueella.

Vaikutukset luontoon

Hyvä, että hankealueella on tehty tarkentavia luontoselvityksiä. On valitettavaa, että alueella aiemmin todetut arvokkaat noro ja rehevä lehtolaikku on hävitetty. Nykyisellään alueella ei enää ole arvokkaita luontokohteita, mutta tavanomaisena /heikentyneenäkin luonnonympäristönä sen merkitys osana ekologista verkostoa on otettava paremmin huomioon.

Useassa YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa peräänkuulutettiin ekologisen verkoston tarkempaa tarkastelua ja arviointia niin, että hankealueella ja sen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

läheisyydessä kulkevilla yhteyksillä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista verkostoa. Arviointiselostuksessa viitataan Insinööritoimisto Erkki Matilainen Oy (liite 5) tekemään selvitykseen hankkeen vaikutuksista viheryhteyssuunnitteluun. Selvityksen näkökulmana on lähinnä arvioida viheryhteyttä koskevien kaavamerkintöjen oikeusvaikutuksia. Selvitystä tulisi tarkentaa siitä näkökulmasta, miten alueen ekologisten yhteyksien säilyminen todellisuudessa turvataan riittävän leveinä huomioiden se, että laajemmassa kuvassa hankealueen ympäristössä on nykyisellään jo paljon yhteyksiä heikentäviä tekijöitä. Alueella kulkevat ekologiset yhteydet on tunnistettu mm. maakuntakaavassa, Vantaan yleiskaavassa ja Tuusulan yleiskaavan 2040 kaavaselistuksessa (s. 64).

Insinööritoimisto Erkki Matilainen Oy (liite 5) tekemässä selvityksessä nostetaan esiin, ettei Tuusulan yleiskaava 2040:ssä ole viheryhteyteen liittyviä merkintöjä hankealueella. Tuusulan yleiskaavan 2040 selostuksessa todetaan, että Tuusulan ekologistia yhteystarpeita ei ole otettu voimaan tulevaksi teemaksi koko kunnan alueelle. Yleiskaava ei kumoa hankealueen osayleiskaavoja (Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi – osayleiskaava ja Ruotsinkylä – Myllykylä II -osayleiskaava). Näin ollen viheryhteystarvemerkinä ei ole yleiskaavassa lainkaan esitetty hankealueella. Tavoitteellinen koko kunnan ekologinen verkosto on osoitettu yleiskaavan selostuksen sivulla 64 ja siinä hankealueen länsi- ja pohjoispuolelle on osoitettu viheryhteys ja myös Uusimaakaavan viheryhteydet on esitetty. Lisäksi selvityksessä on referoitu hyvin niukasti Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen YVA-ohjelmasta antamaa lausuntoa, eikä se anna oikeaa kuvaa koko lausunnon sisällöstä.

Vieraslajiainesta sisältävien maamassojen käyttäminen suojaalleja rakennettaessa ei ole suositeltavaa, sillä vieraslajit lisääntyvät uudella kasvupaikalla helposti siemenpankin/kasvinosien avulla. Erityisesti merkittävien sadetapahtumien yhteydessä vieraslajien kasviosia ja siemeniä voi levitä mm. purkuojia pitkin purouomiin ja Vantaanjoen Natura-alueelle asti. Jatkosuunnittelussa tulee tuoda esiin, millä keinoilla estetään vieraslajien leviäminen.

Haittojen ehkäisy

Kyseessä on pitkäaikainen hanke, joka aiheuttaa ympäristöhaittaa vaihtoehto 2:ssa noin 24 vuotta ja muissa vaihtoehtoissa jonkin verran vähemmän. On tärkeää, että torjuntatoimien tiedotus ja yhteyden pito lähiasukkaisiin toimii tehokkaasti, varsinkin räjäytysten ja poikkeuksellisten tilanteiden tiedottamisessa, mutta myös muina aikoina jatkuvana. Tarve on suuri jo hankkeen alkuvaiheessa, jolloin suojarakenteet eivät kaikilta osin ole vielä valmiita.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jäsen Pasi Huuhtanen teki seuraavan muutosehdotuksen jäsenten Mika Heino ja Antti Vaittinen kannattamana. Huuhtasen muutosehdotus sisältää kahdeksan kohtaa.

Pasi Huuhtasen muutosehdotus:

"1. Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Lausuntopyyntöä koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on esitetty yksittäisen hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevien ja hyväksyttyjen hankkeiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osalta meluvaikutusta lukuun ottamatta hyvin suppeasti, eikä selvitys ympäristölautakunnan mukaan täytä yhteisvaikutusten osalta ympäristövaikutusten arvioinnille asetettuja vaatimuksia.

2. Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo YVA-menettelyssä esitetyn ratkaisun lupatarpeen arvioinnista ongelmalliseksi ja YVA-menettelyn sisällön tältä osin osaltaan puutteelliseksi. Mikäli arviointimenettelyssä ei vallin osalta ole pystytty arvioimaan jatkosuunnittelun kannalta olennaista seikkaa, eli sitä, onko kyseessä jätteen hyödyntäminen vai loppusijoitus, olisi arviointiselostuksessa tullut tarkastella meluvallien toteutusta vaihtoehtoisesti sekä jätteen hyödyntämisenä että jätteen loppusijoituksena.

3. Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Todellisen tarpeen puuttuessa vallin toteutuksen on katsottava liittyvän jätteen loppusijoitukseen.

4. Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Myös tältä osin vallin toteutuksessa on kyseessä jätteen loppusijoitukseen liittyvä hanke.

5. Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Lausuntopyyntöä koskevaa arviointiselostusta tulee täydentää pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla. Tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää ympäristövaikutuksen arviointia koskevan hankkeen lisäksi myös muut alueella olevat ympäristöluvanvaraiset toiminnot.

6. Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Sitowisen luontoselvityksen (2023) osalta on todettava, että selvitysalue kattaa ainoastaan hankealueen, mikä ei vesilain kohteiden osalta ole riittävä tarkastelu tämän mittakaavan hankkeessa. Valuma-alueet eivät noudata hankealueen rajausta, ja on mahdollista, että arvokkaita pienvesiä sijaitsee hankealueen ulkopuolella mutta kuitenkin sen vaikutusalueella.

7. Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

On valitettavaa, että alueella aiemmin todetut arvokkaat noro ja rehevä lehtolaikku on hävitetty.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

8. Lisätään lausuntoon seuraava lause:

Alue on oikeusvaikutteisissa Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavassa osoitettu suojavallialueeksi ja yleiskaavassa 2040 maanlajitusalueeksi. Maakuntakaavassa alue on osoitettu tuotannon- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueeksi sekä maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, kuten kiertotaloustoimintaa varten."

Lautakunta keskusteli asiasta ja Sami Carlenius teki menettelytapaa koskevan muutosehdotuksen jäsenen Merja Wikman-Kanerva kannattamana.

Carleniuksen muutosehdotus: Jokaisesta kahdeksasta Pasi Huuhtasen muutosehdotuksen kohdasta äänestetään erikseen.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty 2 kannatettua muutosehdotusta, on asia ratkaistava äänestämällä. Ensin lautakunta äänestää menettelytavasta muutosehdotuksen käsittelemiseksi. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että suoritetaan seuraavat äänestykset:

Äänestys 1

Huuhtasen ehdotus: Kaikki kahdeksan kohtaa muutetaan muutosehdotuksen mukaisesti.

Carleniuksen ehdotus: Jokaisesta kahdeksasta muutosehdotuksen kohdasta äänestetään erikseen.

Ne, jotka kannattavat Carleniuksen ehdotusta, että jokaisesta muutosehdotuksen kohdasta äänestetään erikseen äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Huuhtasen ehdotusta, että kaikki kohdat muutetaan muutosehdotuksen mukaisesti, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja Carleniuksen muutosehdotus voitti. Näin ollen lautakunta päätti käsitellä jokaisen Pasi Huuhtasen muutosehdotuksen kohdan erikseen.

Äänestys 2

Pohjaehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutosehdotus: Kohta 1; "Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Lausuntopyyntöä koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on esitetty yksittäisen hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden osalta meluvaikutusta lukuun ottamatta hyvin suppeasti, eikä selvitys ympäristölautakunnan mukaan täytä yhteisvaikutusten osalta ympäristövaikutusten arvioinnille asetettuja vaatimuksia."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 1), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 3

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 2; "Poistetaan lausunnosta seuraavat lauseet:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo YVA-menettelyssä esitetyn ratkaisun lupatarpeen arvioinnista ongelmalliseksi ja YVA-menettelyn sisällön tältä osin osaltaan puutteelliseksi. Mikäli arviointimenettelyssä ei vallin osalta ole pystytty arvioimaan jatkosuunnittelun kannalta olennaista seikkaa, eli sitä, onko kyseessä jätteen hyödyntäminen vai loppusijoitus, olisi arviointiselostuksessa tullut tarkastella meluvallien toteutusta vaihtoehtoisesti sekä jätteen hyödyntämisenä että jätteen loppusijoituksena."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 2), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 4

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 3; "Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Todellisen tarpeen puuttuessa vallin toteutuksen on katsottava liittyvän jätteen loppusijoitukseen."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 3), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 5

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 4; "Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Myös tältä osin vallin toteutuksessa on kyseessä jätteen loppusijoitukseen liittyvä hanke."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 4), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 6

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 5; "Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Lausuntopyyntöä koskevaa arviointiselostusta tulee täydentää pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla. Tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää ympäristövaikutuksen arviointia koskevan hankkeen lisäksi myös muut alueella olevat ympäristöluvanvaraiset toiminnot."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 5), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 7

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 6; "Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

Sitowisen luontoselvityksen (2023) osalta on todettava, että selvitysalue kattaa ainoastaan hankealueen, mikä ei vesilain kohteiden osalta ole riittävä tarkastelu tämän mittakaavan hankkeessa. Valuma-alueet eivät noudata hankealueen rajausta, ja on mahdollista, että arvokkaita pienvesiä sijaitsee hankealueen ulkopuolella mutta kuitenkin sen vaikutusalueella."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 6), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

7 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo, Merja Wikman-Kanerva)

7 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen)

Koska äänet menivät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisi ja pohjaehdotus voitti.

Äänestys 8

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 7; "Poistetaan lausunnosta seuraava lause:

On valitettavaa, että alueella aiemmin todetut arvokkaat noro ja rehevä lehtolaikku on hävitetty."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 7), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

3 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Sami Carlenius,)

11 "ei"-ääntä (Kati Alanen, Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Teemu Ovaska, Jari Renlund, Riitta Saarnivuo, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen, Merja Wikman-Kanerva)

Muutosehdotus: Kohta 7 voitti. Muutosehdotus tuli lautakunnan päätökseksi.

Äänestys 9

Pohjaehdotus

Muutosehdotus: Kohta 8; "Lisätään lausuntoon seuraava lause:

Alue on oikeusvaikutteisissa Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavassa osoitettu suojavallialueeksi ja yleiskaavassa 2040 maanlajitusalueeksi. Maakuntakaavassa alue on osoitettu tuotannon- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueeksi sekä maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, kuten kiertotaloustoimintaa varten."

Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta (Kohta 8), äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin

6 "jaa"-ääntä (Merja Laitinen, Maarit Turunen, Kati Alanen, Sami Carlenius, Teemu Ovaska, Riitta Saarnivuo)

8 "ei"-ääntä (Mika Heino, Esa Lahtela, Eero Linnamäki, Jari Renlund, Pasi Huuhtanen, Pasi Torkkeli, Antti Vaittinen, Merja Wikman-Kanerva)

Muutosehdotus: Kohta 8 voitti. Muutosehdotus tuli lautakunnan päätökseksi.

Merkittiin tiedoksi, että tämän pykälän aikana klo 19:06-19:14 pidettiin tekninen tauko.

Merkittiin tiedoksi, että jäsen Mika Heino postui tämän pykälän aikana klo 19:37.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Seepsula Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa kokevasta YVA-selostuksesta Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Arviointiselostuksesta

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että lausuntopyyntöä koskevassa YVA-selostuksessa on esitetty selkeästi eri hankevaihtoehdot ja toiminta-alueen raja. Vaikutusarviot on tehty YVA-menettelyn edellyttämille ympäristövaikutuksille. Eri hankevaihtoehtojen vertailu on esitetty vaikutusten merkittävyyden määräytymiseen perustuvassa arviointikehikossa. Vaikutuksen merkittävyyden määräytymisen arviointikehikossa on arvioitu muutoksen suunta (kielteinen, myönteinen), suuruus (erittäin suuri, suuri, keski-suuri, pieni, ei vaikutusta) sekä vaikutuskohteen herkkyy.

YVA-menettelyä koskevan hankkeen osalta ympäristövaikutusten arviointia voidaan pitää riittävänä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi hankkeen osalta kuitenkin huomioida erityisesti toiminnan sijoittuminen nykyisen kiviainestuotannon välittömään läheisyyteen, jolloin alueella on jo olemassa merkittäviä louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutuksia. Alueella on lisäksi vireillä lupahakemuksia nykyisen kiviainestointojen laajentamiseksi ja jätteen käsittelytoimintojen aloittamiseksi. Toimintojen laajentuminen ja lisääntyminen lisäävät myös toiminnoista aiheutuvia päästöjä.

Senkkerin kiviainesalueelle on toteutettu useita YVA-menettelyjä, joissa on yleensä tarkasteltu vain yksittäisen, kulloinkin YVA-menettelyssä olevan hankkeen ympäristövaikutuksia. Näin myös nyt lausuntopyyntöä koskevassa Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanoton ympäristövaikutusten arvioinnissa. YVA-lainsäädännön mukaan ympäristövaikutusten arvion ja kuvauksen on katettava hankkeen välittömät ja välilliset, kasautuvat, lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin pysyvät ja väliaikaiset, myönteiset ja kielteiset vaikutukset sekä yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden kanssa. Lausuntopyyntöä koskevassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on esitetty yksittäisen hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevien ja hyväksytyjen hankkeiden osalta meluvaikutusta lukuun ottamatta hyvin suppeasti, eikä selvitys ympäristölautakunnan mukaan täytä yhteisvaikutusten osalta ympäristövaikutusten arvioinnille asetettuja vaatimuksia.

Vallirakenteista

Hankevaihtoehtoisissa on esitetty pohjoiseen rakennettavaksi suojavalli, jonka korkeus vaihtelee tasolla +90 (VE1 ja VE3) tai +120 (VE2 ja VE4). Koska suojavallit rakennetaan osittain kantamattomista tai huonosti kantavista maa-aineksista, ne tarvitsevat ns. tukirakenteen. Suojavallien tukirakenne on normaalisti tehty rakentamiseen tuotettavasta louheesta. Vaihtoehtoisissa VE2 ja VE3 tukirakenteen louhetta on tarkoitus korvata betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on esitetty, että hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu YVA-lain ja -asetuksen mukaisesti, siltä osin, kun se koskee

- YVA-laki, liite 1 kohta 2: luonnonvarojen otto ja käsittely b) kiven, soran tai hiekan otto, kun - otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa; ja
- YVA-laki, liite 1 kohta 11: jätehuolto: b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä - sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Arviointiselostuksessa on toisaalta esitetty, että YVA-menettelyn aikana ei ratkaista sitä, onko maisemavallin osalta kyseessä maa-ainesten hyödyntäminen vai sijoittaminen ja että lopullisen ratkaisun asiasta tekee lupaviranomainen. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo YVA-menettelyssä esitetyn ratkaisun lupatarpeen arvioinnista ongelmalliseksi ja YVA-menettelyn sisällön tältä osin osaltaan puutteelliseksi. Mikäli arviointimenettelyssä ei vallin osalta ole pystytty arvioimaan jatkosuunnittelun kannalta olennaista seikkaa, eli sitä, onko kyseessä jätteen hyödyntäminen vai loppusijoitus, olisi arviointiselostuksessa tullut tarkastella meluvallien toteutusta vaihtoehtoisesti sekä jätteen hyödyntämisenä että jätteen loppusijoituksena.

Arviointiselostuksessa on todettu, että suojavallin tarkoituksena on estää melun ja pölyn leviäminen pohjoiseen päin ja suojavallin päälle on tarkoitus perustaa aurinkosähkön tuotantoalue. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta jää kuitenkin epäselväksi maisemavallin todellinen tarve. Olemassa olevan kiviainesalueen ympäristölupahakemuksessa esitettyjen melumallinnusten perusteella toiminta nykyisellä kiviainesalueella on melun leviämisen osalta toteutettavissa myös ilman pohjoiseen sijoitettavaa tason +90 tai +120 meluvallia. Myös louhinnan laajentaminen arviointiselostuksessa esitetyllä tavalla pohjoiseen on järjestettävissä ilman järeää vallirakennetta. Myös aurinkosähkön tuotantoalue on toteutettavissa ilman vallirakennetta. Todellisen tarpeen puuttuessa vallin toteutuksen on katsottava liittyvän jätteen loppusijoitukseen.

Senkkerin kiviainesalueen nykyiset melu-/maisemavallit on toteutettu kiviainesalueen pintamailla eikä nykyisiin valleihin ole sijoitettu muualta tuotua ylijäämämaata.

Arviointiselostuksen mukaan suojavallin toteutusaika on lyhimmillään yhdeksän vuotta ja pisimmillään 24 vuotta. Vallien pitkä toteutusaika huomioon ottaen vallihankkeen ei voi katsoa liittyvän rakentamiseen ja jätteen hyödyntämiseen rakentamisessa. Myös tältä osin vallin toteutuksessa on kyseessä jätteen loppusijoitukseen liittyvä hanke.

Vaikutukset meluun ja tärinään

Senkkerin nykyisellä kiviainesalueella tapahtuvasta porauksesta, räjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksesta, kuormaamisesta ja kuljetuksesta sekä melu /maisemavallien rakentamisesta aiheutuu meluvaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittaja toteuttaa melutorjuntaa alueella esim. meluvaimennetulla porakalustolla ja murskauslaitteiston suojauksilla. Nykyisen louhinnan ja murskauksen melupäästöt ovat toiminnanharjoittajan hallinnassa. Nykyisestä toiminnasta valvontaviranomaiselle tehtyt meluvalitukset ovat viime vuosina liittyneet lähinnä meluvallien toteutuksen melutapahtumiin. Meluvallit sijoittuvat lähelle häiriintyviä kohteita ja niiden toteutuksesta aiheutuvaa melua (louhekuorman tyhjennys, telalustaisten työkonien liikkuminen, kolahdukset) on vaikea torjua teknisesti, jolloin niihin liittyviä päästöjä on pyritty vähentämään vuorokautisia toiminta-aikoja rajoittamalla. Arviointimenettelyssä esitettyjen vallien rakentaminen tulee lisäämään toiminnan melupäästöjä nykyisen alueen pohjoisosassa.

Arviointiselostuksessa esitetyissä melumallinnustiedoissa on esitetty kattavasti melun leviäminen eri arviointivaihtoehtoisissa ja yhdessä muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa. Mallinuksissa olisi voinut esittää myös vallin toteuttamatta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

jättämisen vaikutus alueen melutilanteeseen. Melumallinnuksissa suunnittelualueelle kulkeva työmaatie on linjattu kulkemaan luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun Gungkärrin pähkinäpensaslehdon välittömässä läheisyydessä. Pähkinäpensaslehdon sijainti tulee ottaa tarkemmin huomioon alueen jatkosuunnittelussa myös liikennöintiväylien sijoittumisen osalta.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Arviointiselostuksen mukaan louhinnasta ja maanvastaanotosta muodostuvan pölyn määrä sekä hankkeen kuljetusliikenteen määrä ovat arvioita. Pölyn leviämisen mallinnusta ei ole nähty tarpeelliseksi, koska hankealueen eteläpuolella on jo nykyisin kiviainestointia ja alueella on tehty pölymittauksia.

Nykyisen kiviainestointien vaikutusta ilmanlaatuun on toteutettu ilmanlaadun tarkkailulla Vantaan Kesäkylän ja Tuusulan Metsäkylän suunnissa. Alueella tehtyjen mittausten mukaan nykyisen toiminnan vaikutukset ilman laatuun on havaittavissa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mutta ohje- tai raja-arvon ylityksiä ei toteutetuissa mittauksissa ole todettu. Louhinta-alueen laajentuminen ja uusien ympäristölupalaitosten sijoittuminen kiviainesalueelle ja sen läheisyyteen tulee lisäämään toimintojen vaikutuksia ilmanlaatuun. Toimintojen laajentuessa pölyä sitova kasvillisuus poistuu ja pölyn leviämislle otolliset olosuhteet lisääntyvät. Arviointiohjelmassa esitetyt tiedot erityisesti eri toimintojen vaikutuksesta yhteispölypäästöön tulee esittää mallintamalla vähintään alueen jatkosuunnitteluun liittyvissä asiakirjoissa.

Vaikutukset pohjavesiin

Seepsula oy on esittänyt nykyisen toiminnan ympäristölupahakemuksessa pohjaveden tarkkailusuunnitelman kiviainestointien vaikutuksista alueen kalliopohjaveteen. Valvontaviranomainen on hyväksynyt tarkkailusuunnitelman ottaen huomioon Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnot. Tarkkailussa on otettu huomioon mm. toiminnan mahdolliset vaikutukset Päijännetunneliin ja lähimpiin talousvesikaivoihin. Tarkkailu on ollut laajaa ja sitä on toteutettu usean vuoden ajan. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan alueella toteutetut pohjaveden tarkkailutulokset eivät kuitenkaan välttämättä kerro ympäristöluvanvaraisen toiminnan vaikutuksista pohjaveteen, sillä monen pohjavesiputken antoisuus on huono, ja pohjavesiputkien vesi edustaa vain paikallista pohjavettä. Senkkerin kiviainesalueen nykyisen pohjaveden tarkkailusuunnitelman toimivuus tulee tältä osin tarkasteltavaksi uudelleen. Lausuntopyyntöä koskevaa arviointiselostusta tulee täydentää pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla. Tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää ympäristövaikutuksen arviointia koskevan hankkeen lisäksi myös muut alueella olevat ympäristöluvanvaraiset toiminnot.

Vaikutukset pintavesiin

Hulevesien osalta jatkotyössä tulee tarkentaa suunnitelmaa ja esittää kartalla hulevesireitit ja purkupisteet, mahdolliset suunnitellut laskeutusaltat ja muut hulevesirakenteet sekä näytteiden tarkkailupisteet. Tässä vaiheessa hulevesien vaikutusten arviointia on vaikeaa esittää, kun tarkempia suunnitelmia ei ole laadittu. Hulevesien osalta tulee myös tarkentaa, miten ilmastomuutos ja mahdollisten rankkasateiden vaikutukset huomioidaan hankkeessa ja millaisin keinoin eri haitta-aineiden leviämistä hulevesien mukana pyritään estämään. Sitowisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

luontoselvityksen (2023) osalta on todettava, että selvitysalue kattaa ainoastaan hankealueen, mikä ei vesilain kohteiden osalta ole riittävä tarkastelu tämän mittakaavan hankkeessa. Valuma-alueet eivät noudata hankealueen rajausta, ja on mahdollista, että arvokkaita pienvesiä sijaitsee hankealueen ulkopuolella mutta kuitenkin sen vaikutusalueella.

Vaikutukset luontoon

Hyvä, että hankealueella on tehty tarkentavia luontoselvityksiä. Nykyisellään alueella ei enää ole arvokkaita luontokohteita, mutta tavanomaisena/heikentyneenäkin luonnonympäristönä sen merkitys osana ekologista verkostoa on otettava paremmin huomioon.

Useassa YVA-ohjelmasta annetussa lausunnossa peräänkuulutettiin ekologisten verkoston tarkempaa tarkastelua ja arviointia niin, että hankealueella ja sen läheisyydessä kulkevilla yhteyksillä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista verkostoa. Arviointiselostuksessa viitataan Insinööritoimisto Erkki Matilainen Oy (liite 5) tekemään selvitykseen hankkeen vaikutuksista viheryhteyssuunnitteluun. Selvityksen näkökulmana on lähinnä arvioida viheryhteyttä koskevien kaavamerkintöjen oikeusvaikutuksia. Selvitystä tulisi tarkentaa siitä näkökulmasta, miten alueen ekologisten yhteyksien säilyminen todellisuudessa turvataan riittävän leveinä huomioiden se, että laajemmassa kuvassa hankealueen ympäristössä on nykyisellään jo paljon yhteyksiä heikentäviä tekijöitä. Alueella kulkevat ekologist yhteydet on tunnistettu mm. maakuntakaavassa, Vantaan yleiskaavassa ja Tuusulan yleiskaavan 2040 kaavaselistuksessa (s. 64).

Insinööritoimisto Erkki Matilainen Oy (liite 5) tekemässä selvityksessä nostetaan esiin, ettei Tuusulan yleiskaava 2040:ssä ole viheryhteyteen liittyviä merkintöjä hankealueella. Tuusulan yleiskaavan 2040 selostuksessa todetaan, että Tuusulan ekologiaa yhteystarpeita ei ole otettu voimaan tulevaksi teemaksi koko kunnan alueelle. Yleiskaava ei kumoa hankealueen osayleiskaavoja (Nahkela – Siippoo – Rusutjärvi – osayleiskaava ja Ruotsinkylä – Myllykylä II -osayleiskaava). Näin ollen viheryhteystarvemerikintöjä ei ole yleiskaavassa lainkaan esitetty hankealueella. Tavoitteellinen koko kunnan ekologinen verkosto on osoitettu yleiskaavan selostuksen sivulla 64 ja siinä hankealueen länsi- ja pohjoispuolelle on osoitettu viheryhteys ja myös Uusimaakaavan viheryhteydet on esitetty. Lisäksi selvityksessä on referoitu hyvin niukasti Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen YVA-ohjelmasta antamaa lausuntoa, eikä se anna oikeaa kuvaa koko lausunnon sisällöstä.

Vieraslajiainesta sisältävien maamassojen käyttäminen suojavalleja rakennettaessa ei ole suositeltavaa, sillä vieraslajit lisääntyvät uudella kasvupaikalla helposti siemenpankin/kasvinosien avulla. Erityisesti merkittävien sadetapahtumien yhteydessä vieraslajien kasviosia ja siemeniä voi levitä mm. purkuojia pitkin purouomiin ja Vantaanjoen Natura-alueelle asti. Jatkosuunnittelussa tulee tuoda esiin, millä keinoilla estetään vieraslajien leviäminen.

Alue on oikeusvaikutteisissa Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavassa osoitettu suojavallialueeksi ja yleiskaavassa 2040 maanlajitusalueeksi. Maakuntakaavassa alue on osoitettu tuotannon- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueeksi sekä maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, kuten kiertotaloustoimintaa varten.

Haittojen ehkäisy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kyseessä on pitkäaikainen hanke, joka aiheuttaa ympäristöhaittaa vaihtoehto 2:ssa noin 24 vuotta ja muissa vaihtoehtoissa jonkin verran vähemmän. On tärkeää, että torjuntatoimien tiedotus ja yhteyden pito lähiasukkaisiin toimii tehokkaasti, varsinkin räjäytysten ja poikkeuksellisten tilanteiden tiedottamisessa, mutta myös muina aikoina jatkuvana. Tarve on suuri jo hankkeen alkuvaiheessa, jolloin suojarakenteet eivät kaikilta osin ole vielä valmiita.

Merkittiin tiedoksi, että jäsen Mika Heino postui tämän pykälän aikana klo 19:37.

Eriävä mielipide

Jäsen Pasi Huuhtanen jätti asiassa eriävän mielipiteen koskien äänestyksiä 1-6:

"Unionin tuomioistuimen ratkaisun C 6/00 mukaan jätteen käyttö maarakentamisessa on jätteen hyödyntämistä silloin, kun jäte korvaa rakentamisessa muutoin käytettävän luonnonmateriaalin.

Vastaava periaate ilmenee myös jätelain 6 §:n (646/2011) 1 momentin 15 kohdasta. Siltä osin kuin ympäristölupaa on haettu jätteiden käsittelyyn hyödyntämisenä, luvan myöntäminen edellyttää, että jätteen käyttämisellä on aito hyödyntämistarkoitus. Lisäksi hyödyntämistarkoitus edellyttää, että jätteen on oltava teknisiltä ominaisuuksiltaan sopivaa korvaamaan luonnonmateriaalia. Jätteen käytöstä aiheutuvien ympäristövaikutusten tulee myös olla kokonaisuutena arvioiden vähäisemmät kuin jätteen kaatopaikalle sijoittamisen ja jätteen käytön on muutoinkin oltava ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaista. Kyseisessä tapauksessa kaikki kriteerit täyttyvät.

Lautakunta hyväksyi lisäyksen jossa yksiselitteisesti todetaan: Alue on oikeusvaikutteisissa Ruotsinkylä-Myllykylä osayleiskaavassa osoitettu suojavallialueeksi ja yleiskaavassa 2040 maanlajitysalueeksi. Maakuntakaavassa alue on osoitettu tuotannon- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueeksi sekä maa-aineshuollon kehittämisalueeksi, kuten kiertotaloustoimintaa varten. Korkein hallinto-oikeus päätöksessään viittannut maakuntakaavaan KHO 2022:23 diaarinumero: 2681/1/20 . Lausunnon kohteena olevassa asiassa kaikki KHO:n määritelmät täyttyvät.

Lautakunta päätyi äänestyksissä tasatulokseen puheenjohtajan äänen ratkaistessa. Katson, että äänestyskohtien 1-6 osalta lautakunta ei ole noudattanut Euroopan unionin tuomioistuimen päätöstä eikä korkeimman oikeuden linjausta koskien kiertotalouden edistämistä . Mikäli kyseinen lausunto johtaa hankkeen viivästymiseen on se vakava viivästys kiertotalouden edistymiselle ja vihreälle siirtymälle. Viivästykset aikaansaavat myös kuljetusalan kohdalla konkurssseja ja haittaavat merkittävästi mahdollisia ulkomaisia investointeja vihreän siirtymän taholta. Mahdollisia vaikutuksia EU tukiin ja velvoitteisiin en osaa edes arvailla."

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ote pöytäkirjasta, joka on asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 22.9.2023.
Tuusula

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 25.9.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§116

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
niklas.virkkala@ely-keskus.fi
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: LAUSUNTOPYYNTÖ 17.7.2023 (UUDELY/7017/2022)

Asia: LAUSUNTO

Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

Seepsula Oy suunnittelee nykyisen louhinta-alueen laajentamista luoteeseen, suojavallin rakentamista, louhittavan alueen täyttämistä tai vaihtoehtoisesti jättämistä teollisuuskäyttöön. Hankealue sijoittuu Tuusulan kunnan alueelle lähelle Vantaan kaupungin rajaa. Seepsula Oy:n nykyisellä toiminnalla on maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelypäättös vuodelta 2021.

YVA-selostuksessa esitetyt vaihtoehdot VE1 – VE4 ovat seuraavat:

VE1 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

VE2 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvattaisiin betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla sekoittamatta louherakenteeseen.

VE3 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan.

VE4 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

YVA-selostuksen mukaan pintamaita poistetaan 320 000 k-m³ ja kalliokiviainesta louhitaan enintään 2 milj. k-m³ vuodessa ja kaikkiaan yhteensä noin 8,3 milj. m³. Ottamisalueen kokonaispinta-ala on 18,3 ha ja louhinta-alueen pinta-ala on 17,3 ha. Vuotuinen ylijäämämaainesten vastaanottomäärä tulee olemaan enintään 2 milj. m³.

Kaikissa vaihtoehdoissa VE1-VE4 pilaantumattomia ylijäämäkaita otetaan vastaan enintään 2 milj. m³ vuodessa. Vastaanotettaviksi ylijäämämaiksi on mainittu ”kaikki ylijäämämaat”, sekä kitka- ja koheesiomaat. Vastaanotettavien ylijäämämaiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen 214/2007 alemmat ohjearvot. Suurin osa ylijäämämaista sijoitetaan suoraan hankealueen pohjoisosaan rakennettavaan suojavalliin.

Lisäksi kaikissa vaihtoehdoissa VE1-VE4 vastaanotetaan hiekoitussepeleitä ja kaivumaita. Kaivumaiden osalta todetaan, että ne saattavat sisältää betoni- ja tiilijätettä. Betoni- ja

tiilijätettä sisältäviä kaivumaita voidaan ottaa vastaan enintään 50 000 m³ vuodessa ja hiekoitussepeä 150 000 m³ vuodessa.

Vaihtoehdossa VE3 maa-aineskentällä toteutetaan myös purkubetonin- ja tiilen käsittelyä murskauskapasiteetilla 300 000 t/vuosi.

Hankealueelle rakennettava suojavalli koostuu pääosin alueelle tuotavista ylijäämämaista. Vaihtoehdoissa VE2 ja VE3 suojavallin tukirakenteessa käytettävästä louheesta 1/3 on tarkoitus korvata betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla. Suojavalli rakentuu joko tasolle +90 vaihtoehdoissa VE1 ja VE3, tai tasolle +120 vaihtoehdoissa VE2 ja VE4.

YVA-selostuksessa termit ”täyttö” ja ”suojavalli / aurinkovalli” käytetään hieman sekavasti. Esimerkiksi sivulla 18 koskien vaihtoehtoa VE3 on lausuttu: ”...matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi”. Lauseen perusteella hankealueen pohjoisosaan tulisi siis täyttöjä tasolle +90 asti ja jonnekin päin hankealuetta erillinen suoja- / aurinkovoimavalli. YVA-selostuksesta ei käy tarkemmin ilmi aurinkovoimavallin sijainti ja onko tämä suojavallista erillään oleva rakenne vai osa suojavallia.

YVA-selostuksen kuvissa 3-6...3-9 on esitetty maastokarttapohjalla suojavallin täyttösuunnitelma vaihtoehtojen VE1-VE4 mukaisesti. Kuvissa ei ole selkeästi esitetty tulevan täytön korkeustasoa samanarvokäyrin. Kuviin on merkitty leikkauslinjojen A, B ja C sijainnit. Sen sijaan itse A, B ja C leikkauskuvia ei ole esitetty. Edellä mainituiden puutteiden takia, tulevan suojavallin täyttösuunnitelman, sekä louhittavan alueen sijainnin ja korkotason hahmottaminen on hyvin vaikeata.

YVA-selostuksen kuvasta 3-2 käy ilmi suojavallin ja louhittavan alueen sijainnit. Kuvan 3-2 perusteella suojavalli sijoittuu louhittavan alueen pohjoispuolelle. Kuvassa 3-2 esitetty on osittain ristiriidassa kuvissa 3-6 ja 3-7 esitettyjen täyttösuunnitelmien kanssa, sillä suojavalli ei näiden täyttösuunnitelmien mukaan rajoitu ainoastaan louhittavan alueen pohjoispuolelle, vaan myös louhittava alue sisältyy suojavalliin (VE1 ja VE2). Toisin sanoen vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 suojavalli kattaa koko hankealueen.

Kaikissa vaihtoehdoissa (VE1-VE4) louhinta ulottuu tasolle +5 (N2000). Maanpinnan korkeustaso vaihtelee louhittavalla alueella noin välillä +53...+65, joten louhinta ulottuu huomattavan syvälle (48–60 metrin syvyydelle) nykyisestä maanpinnasta. Vaihtoehdossa VE1 koko hankealue täytetään tasolle +90 saakka ja vaihtoehdossa VE2 tasolle +120 saakka. Täytökerroksien paksuus ei käy selkeästi YVA-selostuksesta ilmi, mutta edellä esitetyn perusteella louhittavalla alueella se olisi vaihtoehdossa VE1 85 metriä ja vaihtoehdossa VE2 115 metriä, eli erittäin suuri.

Louhittavalla alueella pohjaveden pintaa alennetaan louhinnan edetessä alimmillaan louhintatasolle +5. Hankealueen lounaiskulmassa sijaitsevassa pohjavesiputkessa HP13 pohjaveden havaittu keskimääräinen taso on ollut +69,46. Välittömästi hankealueen itäpuolella kaivossa vedenpinta on havaittu +40,38 tasolla ja hankealueen pohjoispuolella noin 200 metrin etäisyydellä tasolla +42,76. Todennäköisesti hankealueella pohjaveden pinta sijaitsee muutaman metrin syvyydellä maanpinnasta, mutta tästä ei ole täyttä varmuutta, sillä havaintoputkia ei hankealueella ole. Joka tapauksessa pohjaveden pinnan tasoa louhittavan alueen lounaiskulmassa tullaan alentamaan noin 65 metrillä (HP13 havaintoputken alue) ja muualla louhittavalla alueella todennäköisesti noin 45-60 metrillä. Toisin sanoen pohjaveden pinnan tasoa tullaan louhittavalla alueella ja louhinnan aikaisesti alentamaan erittäin merkittävästi. Ottaen lisäksi huomioon louhittavan alueen suuri pinta-ala (17,3 ha), pohjaveden pinnan tasoon kohdistuvat vaikutukset ovat merkittäviä, eivätkä erittäin

todennäköisesti rajoitu ainoastaan louhoksen välittömään läheisyyteen. Lisäksi on syytä huomioda, että vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 pohjaveden pinta louhittavalla alueella jää pysyvästi +5 tasolle, joten myös ympäristön pohjaveden pinnan tasoon kohdistuvat vaikutukset ovat tällöin pysyviä.

YVA-selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, onko suunnitellun hankealueen eteläpuolelle sijoittuvan louhinta-alueen toiminnasta aiheutunut pohjavesivaikutuksia vai ei. Maanpinnan korkeustaso käytössä olevalla louhinta-alueella on tällä hetkellä noin +42, joten käytössä olevan louhinta-alueen mahdolliset pohjavesivaikutukset eivät ole vielä edes realisoituneet täysimääräisesti vaan vaikutukset lisääntyvät toiminnan edetessä. Nykyisen toiminnan tarkkailutuloksien perusteella ei siis voi tehdä johtopäätöksiä tulevan hankkeen pohjavesivaikutuksista.

YVA-selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, mille tasolle pohjaveden pinta hankealueella toiminnan päättymisen jälkeen eri vaihtoehdoissa asettuu. Vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 +5 tasolle louhittava alue, sekä sen pohjoispuolelle sijoittuva alue täytetään tasolle +90 tai +120 saakka. YVA-selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, annetaanko pohjaveden pinnan tason vapaasti nousta täyttömateriaalissa vai ei ja nouseeko pohjaveden pinta nykyiseen luontaiseen pohjaveden pinnan tasoon, vai peräti tämän yläpuolelle. Mikäli pohjaveden pinta nousee nykyisen luontaisen pohjaveden pinnan tasoon, tällöin louhittavalla alueella täyttömateriaali on pohjaveden kyllästämä noin 45-60 metrin paksuudelta. Mikäli pohjaveden pinta nousee lähelle täytön yläpintaa, tällöin täyttömateriaali on louhittavalla alueella pohjaveden kyllästämä vajaan 85 metrin (VE1) tai vajaan 115 metrin (VE2) paksuudelta. Louhittavan alueen pinta-ala on noin 17,3 ha. Jos oletetaan, että täyttömateriaalin tehokas huokoisuus on 15%, tällöin louhittavan alueen täyttöjen varastovesitilavuus olisi jo 45 metrin paksuisella kyllästyneellä kerroksella noin 1,16 milj. m³. Toisin sanoen täyttömateriaalin varastovesitilavuus olisi erittäin suuri. Mikäli pohjaveden pinnan ei anneta vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 vapaasti palautua louhittavalle alueelle sijoitettavissa täytöissä, tällöin pohjaveden pinnan tasoa louhittavalla alueella pidetään siis pysyvästi alennettuna myös toiminnan päättymisen jälkeenkin, jolloin pohjaveden pinnan tasoon kohdistuvat vaikutukset olisivat pysyviä.

YVA-selostuksesta ei käy selkeästi ilmi, miten vesienhallinta toiminnan päättymisen jälkeen on tarkoitus toteuttaa. Esimerkiksi minne louhittavalla alueella täyttömateriaalin ollessa mahdollisesti useiden kymmenien metrien paksuudelta pohjaveden kyllästämä, pohjavesi täytötkerroksista kulkeutuu? YVA-selostuksessa on todettu mm seuraavasti: ”Täyttö voi tilapäisesti samentaa hankealueen pohjavesiä, ja maa-ainesten sisältämä orgaaninen aines voi aiheuttaa muutoksia veden väriin, hajuun tai makuun. Orgaanisen aineksen hajoaminen kuluttaa pohjavedestä happea, jolloin veteen saattaa liueta rautaa tai mangaania. Mahdolliset vaikutukset pohjaveden laatuun rajoittuvat kuitenkin hankealueelle, johtuen alueen heikosta veden johtavuudesta” ja ”Louhittavan kalliomassan korvaaminen puhtailla ylijäämämailla ei aiheuta kielteisiä vaikutuksia hankealueen lähiympäristön pohjaveden laatuun.” Toisin sanoen YVA-selostuksessa lausuttu on tulkittavissa, siten, että myös louhittavalle alueelle sijoittuvista täytöistä aiheutuu pohjaveden laadullisia muutoksia, mutta nämä pohjavedet eivät kulkeudu hankealueen ulkopuolelle. Mikäli pohjaveden pinnan tason annetaan toiminnan päättymisen jälkeen hankealueella palautua luontaiselle tasolleen, tai peräti luontaisen tason yläpuolelle, tällöin erittäin todennäköisesti hankealueelta pohjaveden virtaus suuntautuu topografiassa alempana sijoittuville alueille, joilla pohjaveden pinta tällä hetkellä sijaitsee tasolla +40...+50. Tässä yhteydessä on syytä vielä huomauttaa, että alueelle tuotavan täyttömateriaalin laatuun ja täten siitä vesiin mahdollisesti liukeneviin komponentteihin liittyy runsaasti epävarmuutta.

YVA-selostuksen mukaan: ”Hankealueelta Päijänne-tunneliin on pitkä etäisyys ja merkittäviä hydraulisia yhteyksiä nykyisen louhoksen ja Päijänne-tunnelin välillä ei ole havaittu, joten

louhinnasta ei aiheudu vaikutuksia Päijänne-tunnelissa virtaavaan pintaveteen”. Kuten aikaisemmin todettiin, nykyisellä ottoalueella maanpinta sijaitsee noin +42 tasolla, eikä tämän perusteella voida tehdä tulevaa toimintaa (louhinta +5 tasolle) koskevia päätelmiä.

YVA-selostuksessa on todettu Senkkerin alueen osalta mm. seuraavasti: ”Louhoksen itäpuolelta ei tarkkailutietojen mukaan näyttäisi olevan kalliorakoyhteyttä louhosalueella päin (YIP Oy 2019). Itäpuolen kalliopohjavesi virtaa todennäköisesti idästä, sillä tarkkailtavien pohjavesiputkien vedenpinnan tasot ovat selvästi louhosalueen ottotasoa ylempänä.” Tästä voi tehdä nimenomaan päinvastaisen päätelmän, koska tarkkailtavien pohjavesiputkien vedenpinnan tasot ovat selvästi louhosalueen ottotasoa ylempänä, tällöin virtaussuunta on nimenomaan kohti louhosaluetta. YVA-selostuksessa ei ole esitetty karttapohjalla pohjaveden pinnan tasoa havaintoputkien kohdalla, pohjaveden pinnan tason samanarvokäyriä, pohjaveden virtaussuuntia tai arvioituja virtaussuuntia, joten pohjaveden todellisesta virtaussuunnasta on hyvin vaikeata saada minkäänlaista käsitystä.

Senkkerin luoteisosan suunnittelualue sijaitsee lähimmillään noin 2,1 kilometrin etäisyydellä Päijännetunnelista. Päijännetunneli on vedensiirtotunneli, jota pitkin toimitetaan raakavettä noin 1,3 miljoonalle asukkaalle pääkaupunkiseudulla.

Päijännetunneli sijaitsee Senkkerin toiminta-alueen kanssa samassa laaja-alaisessa kalliomassassa. Senkkerin kaakkoispuolella kallioalue on rikkonaista ja Päijännetunneli kulkee kallioperän merkittävän luode-kaakkoissuuntaisen siirtovyöhykkeen läpi.

Vuonna 2008 Päijänne-tunnelin peruskorjauksen aikana tehdyissä tutkimuksissa todettiin tunnelissa olevan hankealueen kohdalla merkittäviä vesivuotoja, mikä ilmentää alueella esiintyvää avonaista rakoilua. Päijännetunnelin veden painetaso vaihtelee alueella käyttötilanteen mukaan. Nykyisin se on normaalisti tasolla noin +42 (N2000), mutta tulevaisuudessa korkeampi, enimmillään tasolla +45 (N2000), mikäli vedenotto lisääntyy.

PSV:n näkemyksen mukaan ainakin kiviaineksenottoalueen ympäristössä on laajat kalliopainanteet / rikkonaisuusvyöhykkeet, joiden kautta virtausyhteys on mahdollinen. Painanteiden kohdalla Päijännetunnelissa havaittiin peruskorjauksen yhteydessä merkittäviä vuotoa, joka viittaa laajoihin yhteyksiin.

YVA-selostuksen mukaan alin suunniteltu louhintataso on +5 m, joka on vähintäänkin louhinnan aikaisesta taso, jolle pohjaveden pintaa alueella alennetaan. Pohjaveden virtaus kääntyy tällöin louhittavan alueen ympäristöstä kohti louhittavaa aluetta.

Suunnitellun toiminnan (toiminnan aikainen, sekä toiminnan päättymisen jälkeinen tilanne) vaikutus ympäristön pohjaveden pinnan tasoon, pohjaveden virtaussuuntiin, pohjaveden laatuun ja vesitaseeseen tulee selvittää tarkemmin, kuin mitä YVA-selostuksessa on esitetty. Lisäksi tulee esittää tarvittavat suojaustoimenpiteet pohjaveteen kohdistuvien vaikutusten estämiseksi ja ehkäisemiseksi.

Päijännetunnelin pohjoisosa peruskorjattiin vuonna 2001 ja eteläosa vuonna 2008. On mahdollista, että tunneli joudutaan tulevaisuudessakin tyhjentämään kunnostustoimien suorittamiseksi, jolloin pohjaveden virtaus kääntyy toimenpiteiden ajaksi kohti Päijännetunnelia. Tällöin on mahdollista, että tunneliin suotautuu kallioperän rakojen kautta pohjavettä hyvinkin etäältä. YVA-selostuksessa esitetyn perusteella ei voida täysin varmasti poissulkea sitä mahdollisuutta, etteikö hankealueelta voisi olla kallioperän rakojen kautta virtausyhteyttä myös Päijännetunneliin joko suoraan, tai hankealueen ympäristöön sijoittuvien kallioperän heikkousvyöhykkeiden välityksellä.

Hankealueella louhinnan ulottuessa Päijännetunnelin painetason (tällä hetkellä +42) alapuolelle (alin louhintataso +5), on ainakin teoriassa olemassa riski, että pohjaveden virtaussuunta kääntyy Päijännetunnelista pois päin. Louhinnan päättymisen jälkeen, louhittavalle alueelle sijoitettavissa täyttömaissa pohjaveden pinnan taso todennäköisesti nousee, jolloin pohjaveden virtaus saattaa suuntautua louhoksen alueelta kohti Päijännetunnelia. Toiminnan eri vaiheissa on käsityksemme mukaan olemassa riski hankealueen ympäristön pohjaveden oleellisille muutoksille, mahdollisesti jopa pilaantumiselle, jonka vaikutus saattaa ulottua Päijännetunneliin asti. Arvioinnin ja suunnittelun edetessä tulee nykyisen ottotoiminnan ja tulevan hankkeen yhteisvaikutukset arvioida tarkemmin.

PSV:n näkemyksen mukaan kattavampi seuranta pohjaveden pinnan tason, pohjaveden virtauskuvan ja pohjaveden laadun osalta on tarpeen olosuhteiden nykytilan selvittämiseksi, sekä hankkeen vaikutusten tarkkailemiseksi. Tällä hetkellä mm. kalliopohjaveden havaintoputkiverkosto on puutteellinen. Kalliopohjaveden havaintoputkien tulee ulottua alimman suunnitellun louhintatason (+5) alapuolelle. Tarkkailuohjelma tulee tarkistaa vuosittain, sekä samalla arvioida tarkkailun- ja havaintopisteverkoston riittävyys.

Hankkeessa otettavan kalliokiviaineksen määrä on huomattavan suuri. Massiivisen louhinnan aiheuttaman värinän ja sen haittavaikutusten arvioimiseksi on yhtiömme käsityksen mukaan perusteltua edellyttää hakijalta kallioperän värinänjohtavuuden selvitystä. Kun värinänjohtavuudesta on mittaustietoa paikalta, ovat mahdollisesti tarpeelliset rajoitukset räjäytyksille määriteltävissä oikeaan turvallisuustasoon siten, ettei Päijännetunnelille aiheudu vaaraa sortumista ja mahdollisista käyttökatkoksista.

Arviointiohjelmassa on esitetty, että vaihtoehtoisissa VE2 ja VE3 suojavallin tukirakenteen louheesta 1/3 korvattaisiin betoni- ja tiilijätteellä eräin kohdin ns. spotteina sekoittamatta louherakenteen kanssa. PSV lausuu, että kaikissa täytöissä tulee käyttää ainoastaan puhtaita materiaaleja. Ennen täyttöjä ottoalueen pohja tulee puhdistaa. Maisemointi / täyttövaiheessa myös pohjaveden laaduntarkkailua tulee tehostaa.

Hankealueelle ja sen lähiympäristöön on laadittu useita eriaikaisia ympäristövaikutusten arviointeja ja lupahakemuksia vierekkäisille kiinteistöille, eri aikoina, osaltaan ristikkäin. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n mielestä alueille tulisi laatia yksi yhtenäinen YVA-arviointi, jossa kaikki naapurikiinteistöjen toimintojen yhteisvaikutukset huomioitaisiin.

PÄÄKAUPUNKISEUDUN VESI OY

Arto Kallio
Toimitusjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 411, 21.11.2022

Kunnanhallitus, § 349, 11.09.2023

§ 349

Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva YVA, ympäristövaikutusten arviointiselostus, Tuusulan kunnan lausunto

TUUDno-2022-826

Kunnanhallitus, 21.11.2022, § 411

Valmistelijat / lisätiedot:

Sakari Eskelinen, Jukka-Matti Laakso, Henna Lindström, Petteri Puputti
sakari.eskelinen@tuusula.fi, jukka-matti.laakso@tuusula.fi, henna.lindstrom@tuusula.fi, petteri.puputti@tuusula.fi
lakimies, liikenneinsinööri, yleiskaavasuunnittelija, projektipäällikkö

Liitteet

1 Seepsula YVA-ohjelma liitteineen 04.10.2022, khall 21.11.2022

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on ilmoittanut Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman) vireilläolosta (Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä; 252/2017) ja pyytää asiassa Tuusulan kunnanhallituksen lausuntoa.

Uudenmaan ELY-keskus myöntää Tuusulan kunnalle lisääjän 22.11.2022 saakka lausunnon antamiseen.

Ely-keskus pyytää lähettämään kunnan lausunnon ELY-keskuksen kirjaamon lisäksi myös suoraan Emmi Hänniselle emmi.hanninen(at)ely-keskus.fi.

Hanke

Seepsula Oy suunnittelee nykyisen louhinta-alueen laajentamista luoteeseen sekä suojavallin rakentamista pilaantumattomista ylijäämämaista hankealueelle. Suojavallin pohjoisosan tukiranka rakennetaan louheesta ja osassa vaihtoehtoja myös betoni- ja tiilijätteestä. Hankealue sijaitsee Tuusulan kunnan Ruotsinkylässä lähellä Vantaan kaupungin rajaa.

Arvioitavat vaihtoehdot

Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma ympäristövaikutusten arvioinnissa tarvittavista selvityksistä sekä arviointimenettelyn järjestämisestä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan ja vertaillaan seuraavia vaihtoehtoja:

- Vaihtoehto 0 (VE0): hankealuetta ei louhita eikä sille sijoiteta ylijäämämaita.
- Vaihtoehto 1 (VE1) Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- Vaihtoehto 2 (VE2) Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvataan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

betoni- ja tiilijätteellä suunnitelluilta kohdin ns. spotteina sekoittamatta louherakenteen kanssa.

- Vaihtoehto 3 (VE3) Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan.
- Vaihtoehto 4 (VE4) Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimalavalliksi.

Arviointiohjelma ja kuulutus löytyvät osoitteesta: www.ymparisto.fi
/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA .

Maankäytöllinen ja kaavallinen tilanne

Alueella on lainvoimainen Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaava, jossa hankealue on maa-ainesten ottoaluetta (EO) sekä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M-11). Kaavassa alueelle on osoitettu myös lentomeluvyöhykkeet, ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattua aluetta ja suoja-aluetta (SV). Kaavassa on lisäksi osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-2), jonka luontoarvot ovat kuitenkin vuonna 2017 tehdyn maastokäynnin mukaan kadonneet hakkuiden seurauksena (Ympäristötutkimus Yrjölä, 2017).

Hankealueen kiinteistöllä 858-411-2-342 oleva osa kuuluu Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle (MT-3).

Tuusulan valtuusto hyväksyi Tuusulan yleiskaavan 2040 kokouksessaan 14.11.2022 § 133. Kaava ei ole vielä lainvoimainen. Kaavassa hankealueelle on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä, jonka laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Merkintä perustuu ”Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta” (FCG 2014) -selvitykseen, jossa etsittiin vaihtoehtoisia alueita Etelä-Tuusulassa syntyvien ylijäämämaiden läjittämiseen. Selvityksessä löydettiin seitsemän toiminnan kannalta potentiaalista kohdetta, joista yksi Senkkerin maa-ainesalueen pohjoisosasta Raatipelloilta. Yleiskaavaselostuksen mukaan alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa.

Lisäksi kaavaan on merkitty lentokonemeluvyöhykkeet ja raideliikenteen yhteystarve, jonka kaavamääräyksen mukaan: *”Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan Tallinna-tunneliin liittyvät liikenteen yhteystarpeet. Kehittämisperiaatemerkinnällä osoitetaan liikenteen yhteystarpeet, joiden tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä. Nuolen sijainti ei ole kartalla yksiselitteinen. Yhteyden sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota seudullisiin ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeisiin, luonnonsuojeluun, kulttuuriympäristöön ja kulttuuriperintöön, maisemaan, pohja- ja pintavesien suojeluun sekä lajiston liikkumiseen. Lisäksi on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, värinä- ja päästöhaittoja. Alueen tarkemmassa suunnittelussa on varauduttava yhteystarpeeseen kytkeytyviin terminaali- ja varikkotoimintoihin, muihin niihin liittyviin toimintoihin sekä muihin liikennejärjestelyihin.”*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uusimaa kaavassa 2050 alueelle on osoitettu tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalue: *"Kohdemerkinällä osoitetaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella olevat laajat tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueet. Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, laajuutensa, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä teollisuuslaitoksia, vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia, logistiikkakeskuksia, logistiikkaintensiivistä teollisuutta ja niitä tukevia toimintoja, maa-aineshuoltoon liittyviä toimintoja sekä kiertotaloustoimintoja."*

Lisäksi maakuntakaavassa on esitetty alueelle liikenteen yhteystarve, jonka tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä sekä lentokonemelualueet. Tuusulan yleiskaava 2040 toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita.

Ympäristövaikutusten ja liikennevaikutusten arviointi

Liikenteen osalta ympäristövaikutusten arviointityössä tulee tarkastella myös arvioitavaan toimintaan liittyvän liikenteen suuntautuminen.

Hankkeen vaikutusalueen maantieverkko kuormittuu joiltain osin nykyisin siten, että mm. tiepäälysteet kuluvat nopeasti. Liikenteen kuluttava vaikutus näkyy myös Etelä-Tuusulan taajama-alueiden katuverkon päällysteissä ja väylärakenteissa. Vaikutusarvioinnissa tulee tarkastella toiminnan vaikutusta väylästäön kuormittumiseen ja kuntoon. Erityisesti katuverkon osalta kunnan toteuttamat liikennettä rajoittavat toimet voivat tulla tulevaisuudessa kyseeseen liikenteestä aiheutuvien haittoja lieventämiskeinona. Kunnan kannalta on tärkeää, että hankkeen valmistelun jatkuessa kiinnitetään huomiota siihen, että liikenteen haitat minimoidaan, niiden vähentämiseksi esitetään ja toteutetaan toimenpiteitä ja erityisesti seudullinen raskas liikenne ohjautuu katuverkon sijasta seudullisen liikenteen väylille.

Liikenneverkolliset tarkastelut tulee ulottaa riittävän laajalle siten, että tarkastelut kattavat arvioitavan hankkeen tuottaman liikenteen vaikutukset kaikissa ilmansuunnissa vähintään lähimmälle seudullisen liikenteen väylästäölle asti. Vaikutusarviointia ei tule rajata vain maantieverkkoon. Mm. arviointiohjelmassa mainittu Lahelantien on pohjoisosaltaan nykyisin kunnan katu, joka kulkee tiivistyvän asuinalueen halki. Kadun liikennemäärän on kunnan omissa laskennoissa havaittu olevan tietyissä kohdissa nykytilanteessa yli 7000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa ja raskaan liikenteen osuuden on laskettu olevan noin 11%.

Tuusulan kunnassa on vuonna 2022 laadittu ilmastojohtamisen toimintaohjelma. Kunnan ilmastotyö jatkuu ilmasto-ohjelman laadinnalla sekä toimenpideohjelman laadinnalla. Päämääränä on mm. se, että Tuusula on hiilineutraali aluetasolla vuoteen 2035 mennessä. Kunnan tavoite tulee ottaa huomioon hankkeessa ja sen vaikutusten arvioinnissa.

TUUSULAN KUNNAN LAUSUNTO

Nyt kyseessä oleva Senkkerin luoteisosan louhinta ja maanvastaanoton YVA-menettely on yksi monista saman toimijan samaa louhinta-aluetta koskevista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ympäristövaikutusten arviointiprosesseista. Ohjelman mukaan alueelle on tehty kolme aiempaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sekä kolme arviointimenettelyn ajantasaisuuspäätöstä. Lisäksi alueelle on haettu toiminnan mahdollistamia maa-aines- ja ympäristölupia. Vaikutusten arvioinnin kannalta nämä toisiinsa suoraan liittyvät toiminnot olisi menettelyn selkeyden vuoksi hyvä suunnitella ja arvioida yhtenä kokonaisuutena, jota täydennetään muutostarpeiden mukaan. Nykymuotoinen osakokonaisuuksiin keskittyvä menettelytapa hämärtää kokonaiskuvan muodostumista. Tämä vaikeuttaa erityisesti liikennevaikutuksien arviointia.

Hankealue sijoittuu kahden eri voimassa olevan osayleiskaavan alueelle: Ruotsinkylä-Myllykylä II ja Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi osayleiskaava. Näistä jälkimmäistä ei ole mainittu ohjelma-aineistossa. Hankealueen pohjoisosa on molemmissa osayleiskaavoissa maa- ja metsätalousaluetta (MT-3, M-11) ja näistä molemmat aluevaraukset sallivat periaatteessa asuinrakentamisen, mutta lentokonemelu voi muodostua rakentamisen esteeksi lupaa mahdollisesti haettaessa. Rakentamisen edellytyksiä, ja mm. kantatilamitoitusta, ei tämän lausunnon yhteydessä ole tarkemmin tutkittu. Nyt esitetty maa-ainesten sekä betoni- ja tiilijätteen läjittäminen suojavalliksi ei ole kaavassa esitetyn maa- ja metsätalousaluemääräyksen mukaista toimintaa. Hankealueen eteläosa sen sijaan sijoittuu Ruotsinkylä - Myllykylä II osayleiskaavan alueelle, joka on maa-ainesten ottoaluetta (EO). Alue on osoitettu myös ylijäämämaiden loppusijoitukseen. Tältä osin toiminta on osayleiskaavan mukaista.

Tuusulan yleiskaava 2040 on hyväksytty kunnan valtuustossa (14.11.2022 § 133), mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Uudessa yleiskaavassa hankealueelle on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon kohdemerkintä, jonka laajuus ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. Merkintä perustuu *"Ylijäämämaiden vastaanottoalueen etsintä Etelä- ja Keski-Tuusulan alueelta"* (FCG 2014) -selvitykseen, jossa etsittiin vaihtoehtoisia alueita Etelä-Tuusulassa syntyvien ylijäämämaiden läjittämiseen. Selvityksessä löydettiin seitsemän toiminnan kannalta potentiaalista kohdetta, joista yksi Senkkerin maa-ainesalueen pohjoisosasta Raatipelloilta. Yleiskaavaselostuksen mukaan alueelle voidaan sijoittaa maa-ainesten käsittelyä, varastointia ja ylijäämämaiden loppusijoittamista sekä niihin liittyvää toimintaa. Yleiskaavan kohdemerkintä sinänsä tukee toiminnan sijoittamista alueelle, muttei kuitenkaan kumoa osayleiskaavoissa esitettyjä aluevarauksia.

Esitetty suojavalli on korkea, joten jatkosuunnittelussa täyttömäen havainnemateriaaliin tulee kiinnittää huomiota. Läheisimpien asuinpihojen korkeusasemat ovat pohjakartan mukaan tasolla noin + 45-50 m mpy ja suojavallin korkeus on enimmillään + 120 m mpy, korkeuseroa siis on paikoin jopa 75 m. Vallin istuminen kauko- ja lähimaisemaan tulee havainnollistaa sekä esittää mahdolliset varjostusvaikutukset eri vuodenaikoina. Vallin rakentaminen kestää ohjelmassa esitetyn arvion mukaan noin 9-24 vuotta. Mikäli vallin rakentamisessa on yksinomaan kyse etäpuoleisten toimintojen aiheuttamien melu- ja muiden haittojen suojaamisesta, tulee vallin korkeustaso ja sen tuomat melunvaimennusominaisuudet suhteuttaa vaikutusten arvioinnissa rakentamisaikaisiin vaikutuksiin ja hankealueen muihin vaikutuksiin sopivan korkeustason löytämiseksi. Suojavallin kokoon vaikuttanee tällöin myös sen eteläpuolelle aiotun toiminnan laatu.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankevaihtoehtoissa 3 ja 4 on esitetty teollisten toimintojen sijoittamista suojavallin eteläpuolelle. Vaihtoehtojen arvioimiseksi olisi tärkeää tietää mitä hankealueen eteläpuolelle (ulkopuolelle) suunnitellaan. Asiakirjoissa tulisi esittää onko alueen eteläpuolelle tulossa myös teollista toimintaa vai ylijäämämaiden vastaanottoa ja miten koko kokonaisuus toimii yhteen. Tuusulan kunta on lähdessä suunnittelemaan Kiila-Senkkerinmäen alueen maankäyttöä yhdessä Vantaan kaupungin kanssa. Tässä yhteydessä myös hankealueen suunnitteluun voidaan ottaa kantaa. Näillä näkymin suunnittelu käynnistyy vuoden 2023 aikana taustaselvityksien laadinnalla. Suunnittelun aikataulu tarkentuu alkuvuodesta.

Liikenteen osalta ympäristövaikutusten arviointityössä tulee tarkastella myös arvioitavaan toimintaan liittyvän liikenteen suuntautuminen, ja vaikutusarvioinnissa tulee tarkastella toiminnan vaikutusta väylästäön kuormittumiseen ja kuntoon. Lisäksi liikenneverkolliset tarkastelut tulee ulottaa riittävän laajalle. Vaikutusarviointia ei tule rajata vain maantieverkkoon.

Kunnan kannalta on tärkeää, että hankkeen valmistelun jatkuessa kiinnitetään huomiota siihen, että liikenteen haitat minimoidaan, niiden vähentämiseksi esitetään ja toteutetaan toimenpiteitä ja erityisesti seudullinen raskas liikenne ohjautuu katuverkon sijasta seudullisen liikenteen väylille.

Kunnan ilmastotavoitteet tulee ottaa huomioon hankkeessa ja sen vaikutusten arvioinnissa.

Kunnanhallituksella ei ole muuta huomautettavaa YVA-ohjelmasta.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Uudemaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka selosti asiaa kokouksessa.

Kunnanhallitus, 11.09.2023, § 349

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka-Matti Laakso, Petteri Puputti, Henna Lindström

jukka-matti.laakso@tuusula.fi, petteri.puputti@tuusula.fi, henna.lindstrom@tuusula.fi
liikenneinsinööri, projektipäällikkö, yleiskaavasuunnittelija

Liitteet

1 Uudenmaan ELY-keskus, Lausuntopyyntö Seepsula Oy:n Senkkerin YVA-selostuksesta, khall 11.9.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää Tuusulan kunnanhallituksen lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa Tuusulassa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnot tulee toimittaa viimeistään 14.9.2023.

Tuusulan kunnanhallitus on lausunut YVA-ohjelmasta 21.11.2022 § 411.

Hanke ja arvioidut vaihtoehdot

Seepsula Oy suunnittelee nykyisen louhinta-alueen laajentamista luoteeseen sekä suojavallin / aurinkopaneelivallien rakentamista pilaantumattomista ylijäämämaista uuden louhinta-alueen pohjoispuolelle hyödyntäen betonimursketta suojavallien tukirakenteissa. Hankealue sijoittuu Tuusulan kunnan alueelle lähelle Vantaan kaupungin rajaa.

Vuotuinen ylijäämämaa-ainesten vastaanottomäärä tulee olemaan enintään 2 milj. m³ ja vuotuinen louhintamäärä n. 2 milj. m³. Hankealueen koko on noin 67 hehtaaria. Seepsula Oy:n nykyisellä toiminnalla on maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelypäätös vuodelta 2021.

Ympäristövaikutusten arvioitimenettelyssä on tarkasteltu ja arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- VE0 Hankkeen toteuttamatta jättäminen.
- VE1 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- VE2 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvattaisiin betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla sekoittamatta louherakenteeseen.
- VE3 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan. Maa-ainesaseman yhteydessä toteutetaan betonin käsittelyä.
- VE4 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

Tuusulan kunnanhallitus lausui YVA-ohjelmasta 21.11.2022 § 411 tiivistetysti seuraavaa:

- Aluetta tulisi suunnitella ja arvioida yhtenä kokonaisuutena, joka helpottaisi mm. liikennevaikutusten arviointia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi osayleiskaava tulee lisätä lähtötietoihin
- Suojavallin istuminen kauko- ja lähimaisemaan tulee havainnollistaa sekä esittää mahdolliset varjostusvaikutukset eri vuodenaikoina
- Vallin korkeustaso ja sen tuomat melunvaimennusominaisuudet tulee suhteuttaa vaikutusten arvioinnissa rakentamisaikaisiin vaikutuksiin ja hankealueen muihin vaikutuksiin sopivan korkeustason löytämiseksi
- Tulee tarkastella liikenteen suuntautuminen
- Tulee tarkastella toiminnan vaikutusta väylästäön kuormittumiseen ja kuntoon
- Liikenneverkolliset tarkastelut tulee ulottaa riittävän laajalle
- Vaikutusarviointia ei tule rajata vain maantieverkkoon
- Liikenteen haitat tulee minimoida ja niiden vähentämiseksi tulee esittää toimenpiteitä
- Kunnan ilmastotavoitteet tulee ottaa huomioon

Tuusulan kunnanhallituksen lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Yleistä

Tuusulan kunnanhallitus suhtautuu hankkeeseen pääosin myönteisesti ja toteaa yleisellä tasolla, että maanläjitystoiminnan keskittäminen kiviainestenottotoiminnan läheisyyteen on kannatettavaa, jotta uusien vastaavien alueiden perustamista neitseellisille alueille voidaan välttää. Kunnanhallitus kuitenkin toistaa YVA-ohjelmasta lausumansa kritiikin kokonaiskuvan hahmottamisen vaikeudesta ja toteaa, että aineistossa on tältä osin edelleen puutteita. Suunnitelmista ei täysin avaudu hankkeen suhde muihin alueen suunnitelmiin, vaikka ne liittyvät toiminnallisesti kiinteästi toisiinsa. Vantaan puolelle sijoittuvassa aiemmin valmistelussa olleessa Massaholmin kiviainesalueen ja maankaatopaikan YVA-menettelyssä oli havainnollistettu läjitysalue yhdessä Tuusulan puoleisen ns. nykyisen kivaseman YVA:n läjitysalueen kanssa. Vastaava menettely olisi ollut vaikutusten arvioinnin kannalta tarpeellinen myös tässäkin yhteydessä.

Tuusulan kunnassa on vuonna 2022 laadittu ilmastojohtamisen toimintaohjelma. Kunnan ilmastotyö jatkuu ilmasto-ohjelman laadinnalla sekä toimenpideohjelman laadinnalla. Päämääränä on mm. se, että Tuusula on hiilineutraali aluetasolla vuoteen 2035 mennessä. Kunnan tavoite tulee ottaa huomioon hankkeessa ja sen vaikutusten arvioinnissa.

Maisema ja varjostus

Hankkeen maisemakuvassa tapahtuvia muutoksia on havainnollistettu valokuvasovitteilla ja näkemäanalyysikartoilla. Kunnanhallitus pitää esitystapaa hyvänä. Aineistosta voi kuitenkin todeta, että varsinkin korkeatäyttöisten vaihtoehtojen (VE2,VE4) maisemavaikutukset ovat todella suuret ja kauaskantoiset. Täyttöalueen lakipinta nousee erottuvasti puurajan yläpuolelle. Selostuksessa todetaan: "suojavalli muodostaa maisemaan lähes vuorimaisen kohouman, jonka näkyminen valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle muuttaa pienipiirteisen maalaismaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi." Maisemavaikutusten kannalta matala täyttö on selkeästi parempi ja maisemaan soveltuvampi vaihtoehto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Maisemavaikutuksia on arvioitu selostuksessa sinänsä kattavasti, mutta kunnan toivomia varjostusvaikutuksia ei YVA-aineistoon ole lisätty. Kunnanhallitus pyytää kiinnittämään huomiota, että hankealueen pohjoispuolella Raatinniituntie ja Raatinraitin varrella on asuinkiinteistöjä. Pohjakartan mukaan näiden asuinpihojen korkeusasemat sijoittuvat pääasiassa korkeustasolle 44-53 m (mpy). YVA:n hankevaihtoehdoissa täyttötasojen lakipisteet ovat +90 m ja +120 m korkeudella. Korkeimmassa vaihtoehdossa korkeuseroa voi siis olla jopa 76 m asuinpihoihin nähden. Täyttömäen varjon pituus talvella voi olla yli 600 m, joka siis riittäisi varjostamaan läheisiä asuinkiinteistöjä.

Selostuksen mukaan vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöön voidaan lieventää maisemoimalla suojavallin rinteet sopivalla metsityksellä ja istutuksilla. Kunnanhallitus näkee tämän ehdottoman tarpeellisena ja lisää, että vallin maisemointia tulisi toteuttaa mahdollisuuksien mukaan samanaikaisesti hankkeen edetessä. Varsinkin aurinkopaneelien näkyminen kulttuurimaisemaan tulee estää istutuksin. Uusi puu- tai pensasraja tulee kuitenkin sovittaan niin, ettei se lisää merkittävästi em. varjostusvaikutuksia.

Selostuksessa on todettu, että maisema muuttuu hankealueen ympäristössä Massaholmin ja tämän hankkeen toiminnan myötä, mikä voi vaikuttaa alueen viihtyvyyteen. Viereisen Massaholmin maanläjityksen enimmäistäyttö on suunniteltu ko. hankealueen kanssa likimain samaan korkeustasoon. Kumman tahansa hankkeen täysimääräinen toteutuminen johtaisi jo yksistään maisemavaurioon, joten näiden hankkeiden maisemavaikutusten yhteismallintaminen tulisi huomioida jatkosuunnittelussa paremmin.

Liikenne

Liikenne hankealueelle kulkee Senkkerin metsätie-Hanskalliontie-Katriinantie sekä Senkkerin metsätie-Myllykyläntie-Lahelantie tai Maisalantie kautta.

Seepsulan toiminnan liikennemäärä on tällä hetkellä noin 400 raskasta ajoneuvoa ja 50 henkilöautoa vuorokaudessa. Liikennemäärät kasvavat hankkeen toteutuessa ja raskaiden ajoneuvojen määrä vuorokaudessa kasvavaa noin 630–850 ajoneuvolla. Liikennöintimäärän kasvu riippuu toteutettavasta vaihtoehdosta ja hankkeen toteutuksen vaiheesta. Liikenteen suuntautumisesta esitetyn arvion mukaan noin 80% liikenteestä suuntautuu Katriinantielle (kasvusta 500-680 raskasta ajon/vrk), noin 15% Myllykyläntien pohjoiselle osuudelle (kasvusta noin 95-128 raskasta ajon/vrk) jakautuen tasan Lahelantien (7,5%) ja Maisalantien välille (7,5%). 5% liikenteestä arvioidaan suuntautuvan Katriinantietä Seutulan suuntaan (kasvusta noin 31-43 raskasta ajon/vrk).

Yleisesti kun arviointiselostuksessa listataan liikennemäärien prosentuaalisia muutoksia väylittäin tulee kattavasti kirjata muutokset myös absoluuttisina määrinä, jotta tilannetta voi yksinkertaisemmin arvioida myös niissä tilanteissa, joissa väyläverkon nykyinen liikennemäärätieto päivittyy selostukseen kirjatusta.

Kunta katsoo, että vaikutusarvioinnissa tulisi esittää ja arvioida myös toimenpiteitä, joilla hankealueen toimija voi mm. ohjata toimintaan liittyvän liikenteen reitinvalintaa ja liikenteen ajoittumista liikenteen haittojen minimoimiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Väyläviraston vuoden 2022 liikennemäärätieto Katriinantielle Myllykyläntieltä etelään on n. 4660 ajon/vrk, josta raskasta liikennettä 955 ajon/vrk (20,5%), Katriinantiella Myllykyläntieltä pohjoiseen noin 1500 ajon/vrk, josta raskasta liikennettä 186 ajon/vrk (12,4%), Myllykyläntiellä noin 3360 ajon/vrk, josta raskasta liikennettä 291 ajon/vrk (8,7%), Lahelantien eteläpäässä noin 3930 ajon/vrk, josta raskasta liikennettä 346 ajon/vrk (8,8%) ja Maisalantiella noin 4000 ajon/vrk, josta raskasta liikennettä 507 ajon/vrk (12,7%).

Arvioitavan hankkeen tuottamia liikennemäärien muutoksia voi pitää merkittävinä erityisesti kun kasvu muodostuu raskaan ajoneuvokaluston liikenteestä.

Vaikutusarvioinnissa ei arvioida raskaan liikenteen lisääntymisen aiheuttamaan kuormitusta hankealuetta ympäröivien väylien rakenteille. Tämä olisi oleellista eriyisesti kun hankkeessa pyritään tehokkuuteen, jossa kuormat kulkevat niin hankealueen suuntaan kuin sieltä pois. Tuusulan kunta kiinnittää huomiota mm. Myllykyläntien ja Lahelantien maanteiden ajoratojen nykyiseen kuntoon, joka urautumisen ja päällysteen vaurioitumisen myötä kielii siitä, etteivät väylät erityisen hyvin kestä nykyistä liikenteen kuormitusta.

Kunnan kannalta on tärkeää, että hankkeen valmistelun jatkuessa kiinnitetään huomiota siihen, että liikenteen haitat minimoidaan, niiden vähentämiseksi esitetään ja toteutetaan toimenpiteitä sekä erityisesti seudullinen raskas liikenne ohjautuu asuinalueiden katuverkon sijasta seudullisen liikenteen väylille.

Selostuksen luvussa 15.5. käsitelty Nahkelan koulun tarkastelu vaikuttaa suppealta hankkeen vaikutusten ajoittumista ja painottumista ajatellen ilman arviota hankkeen vaikutuksista Ruotsinkylän, Klemetskogin tai Lahelan myöhemmin toteutuvan koulun toimintaan. Vaikutuksia tulee täydentää ja tarkistaa tältä osin tarkemmassa suunnittelussa. Tuusulan kunta katsoo, että koulut, joihin matkaavien koululaisten liikkumiseen hankealueen liikenne ensisijaisesti vaikuttaa sekä liikenteen muut haitat kohdistuvat, ovat nykyisin Ruotsinkylän koulu ja Klemetskogin koulu Nahkelan koulun ohella. Kun kunnan kouluverkko muuttuu ja Lahelan koulu tulee käyttöön, koululaisten liikkuminen ohjautuu Myllykyläntien ja Maisalantien suunnista selvemmin myös Lahelantien käytävään. Tällöin mm. liikenteen haittojen torjumiseen ja liikenneturvallisuuden varmistamiseen liittyvät toimet väyläverkolla tulee kohdentaa tältä osin uuden tilanteen mukaisesti.

Suunnittelutilanne

Kunnanhallitus toteaa, että alueen kaavallinen tilanne on pysynyt edelliseen lausuntoon nähden ennallaan, eikä Tuusulan yleiskaava ole vielä oikeusvaikutteinen.

Yleiskaavaratkaisuun pohjautuva yksityiskohtaisempi maankäyttölinen suunnittelu on tarkoitus käynnistää vuoden 2024 aikana. Kunnan tavoitteena on laatia alueelle maankäytön yleissuunnitelma tai jokin muu kokonaissuunnitelma yhdessä Vantaan kanssa, joka tarkentaa yleiskaavaa sekä auttaa suunnittelemaan ja hahmottamaan alueelle kehittyvää eri toimintojen muodostamaa kokonaisuutta.

Kunnanhallituksella ei ole muuta huomautettavaa YVA- selostuksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, vt.kansliapäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Uudemaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokouskäsittely

Puheenjohtaja Kalle Ikkela ilmoitti olevansa hallintolain 28.1 pykälän kohdan 7 mukaisesti esteellinen (yleisjäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Anna Yltävä.

Käsittelyn aikana esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lause "Selostusta tulee täydentää ja tarkistaa tältä osin." muutettiin muotoon: "Vaikutuksia tulee täydentää ja tarkistaa tältä osin tarkemmassa suunnittelussa."

Muutokset huomioitu pöytäkirjassa.

Käsittelyn aikana kunnanhallitus päätti yksimielisesti lisätä ilmastotoimien tavoitteita koskevan kirjauksen lausuntoonsa. Kirjaus on huomioitu perusteluosassa.

Asiaa selostivat kokouksessa projektipäällikkö Petteri Puputti ja asiantuntijoina toimi liikenneinsinööri Jukka-Matti Laakso ja yleiskaavasuunnittelija Henna Lindström.

Henkilöstöjohtaja Satu Kuivasto saapui klo 17.21 tämän asian käsittelyn aikana.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Uudemaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi, emmi.hanninen@ely-keskus.fi)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Otteen oikeaksi todistaa Tuusulassa 12.9.2023

Pia Rojo
pöytäkirjanpitäjä

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 12.9.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§349

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Uudenmaan ELY-keskus

UUDELY/7017/2022

Lausunto Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Hankealue sijaitsee Tuusulassa Ruotsinkylässä lähellä Vantaan kaupungin rajaa.

Uudenmaan liitto antoi hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausunnon marraskuussa 2022. Uudenmaan liitto kiinnitti edellisessä lausunnossaan huomiota hankekuvaukseen, hankkeen liikenteellisiin vaikutuksiin, luontoarvoihin ja ekologisiin yhteyksiin, maisemavaikutuksiin sekä elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen kohdistuviin vaikutuksiin.

Hankekuvaus ja suojavallin toteutustapa

Uudenmaan liitto totesi edellisessä lausunnossaan, että "Esitetyn kuvauksen perusteella on vaikeaa muodostaa hankkeesta selkeää kokonaiskuvaa. Kuvausta on tarpeen täydentää mm. toiminnan luonteen (kesto ja laajuus), sekä perusteluiden ja hankkeen tavoitteiden osalta."

Hankekuvausta on täydennetty ja kuvauksen perusteella saa käsityksen hankkeen teknisestä toteutuksesta. Suojavallin tarpeellisuus melun- ja pölyntorjunnan kannalta jää kuitenkin edelleen epäselväksi.

Selostuksen mukaan Seepsulan nykyisen toiminta-alueen toiminta ei ole ylittänyt ympäristöluvan meluarvoja ja myös hiukkasten pitoisuudet ovat olleet alle raja-arvojen. Selostuksesta ei myöskään käy ilmi, että hankealueelle tai nykyiselle toiminta-alueelle olisi tulossa toimintaa, joka vaatisi hankkeen vaihtoehtojen mukaiset suojavallit melun ja pölyn leviämisen estämiseksi. Suojavallin tarpeellisuus jää selostuksessa osoittamatta.

Sinänsä aurinkoenergian rakentaminen on kannatettavaa ja maakunnan ilmastotavoitteiden mukaista. Maakunnan tavoitteiden mukaista olisi myös pitäytyminen olemassa olevassa rakenteessa ja vaalia rakentamattomia alueita. Hankesuunnitelman mukainen suojavalli, jonka päälle tulisi aurinkopaneeleita, sijoittuu selostuksen mukaan alueelle, joka on tällä hetkellä pääosin metsäaluetta ja luonteeltaan luonnonympäristöä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tarkoituksenmukaisempi ratkaisu

aurinkoenergia-alueen rakentamiseen olisi hyödyntää esimerkiksi hankealueen viereisiä brownfield-alueita, joiden luontoarvot on jo hävitetty.

Maakuntakaavan yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Lisäksi määräyksessä todetaan, että laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen kehittämisen sekä luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta. Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla.

Ekologiset yhteydet

Arviointiselostuksessa kuvataan maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinä seuraavasti ”Luontoarvo 1. Maakuntakaavaan (Uusimaakaava 2025) on merkitty ekologinen yhteystarve, joka kulkee hankealueen länsipuolelta.” Kyseessä on Uusimaa-kaava 2050 kokonaisuus, tarkemmin Helsingin seudun vaihemaakuntakaava (mittakaava 1: 250 000). On huomattava, että kyseinen maakuntakaavamerkinä on sijainniltaan yleispiirteinen. Sen osoittaman yhteyden ei siis voi katsoa kulkevan tarkalleen maakuntakaavassa osoitetussa sijainnissa. Arviointiselostuksessa s. 83 esitetty väite ”Hankealueen pohjoispuolella kulkee ekologinen runkoyhteys.” ei siis ole perusteltu. Toisaalla selostuksessa todetaan, että ”Kasvillisuuden poistaminen hankealueelta vaikuttaa hankealueen läpi kulkevaan ekologiseen yhteyteen (luontoarvo 1) niin, että se katkeaa metsäisiltä osiltaan.” Muun muassa nämä kohdat tekevät ekologisen yhteyden käsittelystä selostuksessa epäselvää ja ristiriitaista.

Tarkemmassa suunnittelussa tulee tarkastella maakunnallisen ekologisen yhteyden tarkempi sijainti, laajuus, toimivuus ja toteuttamismahdollisuudet, mukaan lukien yhteyden vahvistamisen keinot. Hankealueella on metsäisenä alueena erityisesti merkitystä maakunnallisen ekologisen yhteyden toiminnalle, osana harvoja Keski-Uudenmaan itä-länsisuuntaisia yhteyksiä. Ilmastonmuutos korostaa tarvetta toimiville ekologisille yhteyksille, jotta lajisto voi sopeutua muutokseen.

Viheryhteyttä koskeva selvitys (Matilainen 2023) on puutteellinen maakunnallisen ekologisen yhteyden käsittelyn osalta. Se ei ota lähtökohdaksi huomioon kaavajärjestelmän tarkentuvaa luonnetta eikä yksityiskohtaisen suunnittelun roolia tietojen tarkentavana suunnitteluna. Maakuntakaavan ohjausvaikutusta ja merkintää on tulkittu väärin viheryhteystarpeen osalta. Myöskään Uudenmaan ekologisten verkostojen Zonations-analyysien perusteella -selvitystä (Uudenmaan liitto 2018) ei ole hyödynnetty hankealuetta koskien oikein eikä riittävällä tavalla. Hankealue sijoittuu Uudenmaan liiton selvityksen mukaan Kirkkonummen-Nuuskion verkoston osaksi. Uudenmaan liiton selvityksestä on hyödynnetty ilmeisesti vain laajoja verkostokokonaisuuksia koskevaa osuutta ja siltäkin osin mainitaan väärin verkoston (Pohjois-Uudenmaan verkosto) tietoja.

Arviointiselostuksen kannalta oleellista on tarkastella edellä mainitun selvityksen (2018) tietoja Uudenmaan ekologisista yhteyksistä (laajat hyvin kytkeytyneet alueet ja ekologiset käytävät) ja tarkentaa yhteyksiä koskevia tietoja. Arviointiselostuksessa ei ole riittävästi arvioitu, miten hankealueeseen kuuluva metsäalue ja/tai suunnitelmassa esitetty suojavalli toimii ekologisena yhteytenä hankkeen aikana ja sen jälkeen, eikä ole tunnistettu merkittäviä epävarmuustekijöitä, joita kuitenkin tyypillisesti ekologisten yhteyksien toimivuuteen liittyy. **Uudenmaan liitto katsoo, että arviointiselostusta tulee ekologisen yhteyden tarkastelun osalta täydentää.**

Jatkossa lupavaiheessa tulee kiinnittää erityistä huomiota maakunnalliselle ekologiselle verkostolle aiheutuvien vaikutusten lieventämiseen ja maakuntakaavassa viheryhteystarvemerkinällä tavoitteellisena osoitetun yhteyden vahvistamiseen. Lieventämisessä keskeistä on selostuksessakin mainitun metsäisen vyöhykkeen jättäminen hankkeessa käyttöön otettavan alueen luoteis- ja pohjoispuolelle, sillä läjitettävän vallin osalta kestää pitkään, ennen kuin häiriöille alttiimmat lajit voisivat yhteyttä sen alueella kasvillisuuden suojassa jälleen käyttää.

Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa todetaan vaihtoehdon 1 osalta seuraavaa: "Maakuntakaavan mukainen viitteellinen liikenteen yhteystarve (kehä IIII) on huomioitava, ja yhteensovittaminen hankkeeseen edellyttää jatkosuunnittelua. Jatkosuunnittelussa huomioitavia elementtejä ovat myös hankealueelle johtavat liikenteen yhteystarpeet Logistiikkaterminaali–Hanko-Hyvinkää rata ja Tallinnatunneli–logistiikkaterminaali". Uudenmaan liitto toteaa, että Kehä IV:n yhteensovittaminen hankkeen kanssa koskee kaikkia hankkeen vaihtoehtoja. Myös maakuntakaavassa osoitettu Tallinna-tunneliin liittyvä tavaraliikenteen yhteystarve lentoasemalta rahtiterminaaliin ja rahtiterminaalista Hanko–Hyvinkää-radalle sekä Tallinna-tunneliin liittyvät rahtiterminaalien toteuttamismahdollisuudet ovat kaikkia hankevaihtoehtoja koskevia, jatkosuunnittelussa huomioitavia tekijöitä.

Hankkeen aiheuttamat muut liikenteelliset vaikutukset on arvioitu arviointiselostuksessa riittävällä tasolla.

Paula Autioniemi
Va. aluesuunnittelun
vastuualueen johtaja

Kaarina Rautio
Suunnittelupäällikkö

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Viite: Lausuntopyyntö Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, UDELY/7017/2022

Vantaan kaupungin lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Seepsula Oy:n louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Vantaan kaupunginhallitukselta lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto on pyydetty 14.9.2023 mennessä ja sille on myönnetty lisäaikaa 19.9.2023 saakka.

Vantaan kaupunki antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Hankkeen yleiskuvaus

YVA-ohjelmasta annetuissa lausunnoissa on huomautettu täyttöalueen kutsumisesta suojavalliksi. YVA-selostuksessa käytetään edelleen suojavalli-termiä, vaikka tosiasiallisesti kyse on täyttömäestä, sillä vastaavan suojausvaikutuksen voisi toteuttaa huomattavasti maltillisemman kokoisella vallilla. Arvioiduissa vaihtoehdoissa täyttöalueen leveys itä-länsisuunnassa on yli 1 km ja pohjois-eteläsuunnassa yli 600 m (VE1, VE2) tai 400 m (VE3, VE4). Vallien kokoa perustellaan aurinkopaneelien sijoittamisella, mutta suunniteltua aurinkovoimalaa, sen mahdollista toteutustapaa ja potentiaalisia maisema- tai muita vaikutuksia kuin ilmastovaikutuksia ei kuvata selostuksessa.

Vaikutukset maankäyttöön

Yhdyskuntarakenteellisten ja maankäytöllisten vaikutusten kuvauksessa on tuotu esiin, että suunniteltu hanke on vain osin voimassa olevien yleiskaavojen mukainen. Pääosin hankealue on voimassa olevissa yleiskaavoissa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, josta osalla sallitaan suojavallien rakentaminen. Vain pieni osa alueesta on osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi. Erityisesti vaihtoehdoissa VE3 ja VE4 esitetty eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi vaatisi perusteellisempia maankäytöllisten ja yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten arviointoja.

Korkeuserojen sekä muutoksen pysyvyyden vuoksi hanke tulisi vaikuttamaan lähialueiden maankäyttömahdollisuuksiin jatkossa. Esimerkiksi maakuntakaavassa sekä Vantaan ja Tuusulan yleiskaavoissa esitetty liikenteen yhteystarve ei voisi sijoittua hankealueelle. Samoin se rajaisi mahdollisuuksia säilyttää seudullinen metsäinen viheryhteys.

Vaikutukset luontoon

Hankealue sijaitsee maakunnallisella laajalla ekologisella käytäväalueella, jolle Uusimaa-kaavassa 2050 on osoitettu viheryhteystarve-merkintä. Merkintä osoittaa yhteystarpeen Seutulasta Tuusulan Metsäkyllään sekä yhteyden Keskuspuiston ja Seutulan välissä. Kyseinen käytäväalue on myös osa Helsingin seudun viherkehään kuuluvaa yhteyttä. (Uusimaakaava 2050, Selostuksen liiteaineisto 1: Viheryhteystarpeiden kuvaukset, uudenmaanliito.fi) Vantaan yleiskaavassa 2020 osoitettu ekologinen runkoyhteys -merkintä on osoitettu Luoteis-Vantaan metsäiselle ekologiselle yhteysalueelle maakuntakaavan merkintää huomioiden ja johtaa hankealueen länsiosan metsiin (Anna Ojala, 2018, Vantaan ekologiset yhteydet). Vantaan liito-oravaselvityksessä (Ramboll 2018) hankealueen läheisyydessä oleva metsäalue on osoitettu osaksi Vantaan liito-oravaverkostoa. Siellä on todettu muun muassa olevan liito-oravalle hyvin soveltuvaa aluetta ja säilytettävä tärkeä yhteys.

Hankkeen vaikutukset kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen arvioitiin vähäiseksi kielteiseksi kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa, vaikka kaikki hankevaihtoehdot VE1-VE4 kaventaisivat merkittävästi tätä maakunnallisesti merkittävää käytäväaluetta ja heikentävät olemassa olevaa metsäistä yhteyttä. Yhdessäkään toteuttamisvaihtoehdossa ei ole huomioitu olemassa olevan metsän säilyttämistä, vaan koko alueen kasvillisuus ja elinympäristö poistetaan. Hankealueen pohjoispuolelle olisi jäämässä vain noin 40 metrin levyinen metsäalue, jonka säilymisestä ei ole varmuutta. Suositus ekologisen yhteyden leveydeksi taajamien ulkopuolella on 500–1000 metriä (esim. Väre, S. & Krisp, J. 2005: Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu. – Suomen ympäristö 780. Ympäristöministeriö, Edita, Helsinki).

Hankekuvauksen mukaan suojavalli voidaan maisemoida esimerkiksi niityiksi ja puustoisiksi alueiksi. Selostuksesta ei kuitenkaan käy ilmi metsitettävän alueen koko. Koska puiden kasvu vaatii aikansa, maisemoinnin toimivuuteen ja säilymiseen liittyy paljon epävarmuuksia metsälajiston kannalta, ja joka tapauksessa tilanne olisi merkittävästi heikompi kuin nyt.

Vaikka maakuntakaavan viheryhteystarve-merkintä on ohjeellinen eikä osoita tarkkaa leveyttä eikä paikkaa, suunnittelumääräyksen mukaan kuitenkin ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava, että merkinnällä osoitettu yhteystarve säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet, virkistys ja ulkoilumahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja. Viheryhteyden tarkkaa sijaintia ratkaistaessa on selvitetävä, että yhteydellä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista ja virkistyksellistä verkostoa.” Mikäli hanke toteutettaisiin kuvattujen vaihtoehtojen VE1-VE4 mukaisesti, tulisi ekologinen yhteys käytännössä katkeamaan, sillä sen leveys kapenisi merkittävästi.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutuksia, kuten Vantaan puolella avautuvaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan, on arvioitu hyvin, melko realistisesti maantason perspektiivistä. Arviointi tuo riittävän hyvin esiin erityisesti vaihtoehtojen VE2 ja VE4 merkittävydeltään suuret kielteiset maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset, jotka muuttaisivat pysyvästi

Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan viljelymaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi.

Liikennevaikutukset

YVA:ssa on arvioitu liikenteellisten vaikutusten kasvu vallin rakentamiseen sekä louhintaan liittyvien maa-aineskuljetusten vuoksi. Senkkerin alueen ulkopuolisten kuljetusten määrä tulisi kasvamaan merkittävästi, vaihtoehdosta riippuen 631–849 ajon./vrk nykyisen raskaan liikenteen (n. 400 ajon./vrk) lisäksi. Ulkopuolisista teistä liikennemäärien arvioidaan kasvavan vaihtoehdosta riippuen 11-15 % Katriinantiellä, jota pitkin nykyiselläänkin kulkee valtaosa alueen liikenteestä Kehä III suuntaan. Vallin rakentamisaika olisi lyhimmillään 9 vuotta ja pisimmillään noin 24 vuotta. Toimintaa on arkisin klo 6–22 ja lauantaisin klo 7–18 välisenä aikana. Liikennemäärän kasvusta huolimatta arvioidaan Katriinantien välityskyvyn riittävän ja vaikutusten liikenteen sujuvuuteen sekä jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuteen olevan vähäisiä. Raskaan liikenteen lisäys on kuitenkin melko suuri, sillä se jopa kolminkertaistaisi Senkkerin alueen ulkopuolisten kuljetusten määrän.

Karttakuva liikenneyhteyksistä sekä niiden liikennemääristä olisi selkeyttänyt arviointiselostusta.

Selostuksen mukaan Mt 152 jatke (kehä IV) ehkäisisi liikenteellisiä haittoja Katriinantien varressa. YVA-selostuksessa ei ole kuvattu, kuinka Vantaan yleiskaavassa osoitettu vaihtoehtoinen yhteys olisi mahdollista toteuttaa arvioidun hankkeen toteutuessa. Vantaan yleiskaava 2020:ssa on osoitettu Liikenteen yhteystarve -merkintä hankealueen kohdalle osoittamaan maantien 152 linjaukselle vaihtoehtoisia suorempaa reittiä, joka kulkisi osittain Tuusulan puolella. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan yhteystarve tulee huomioida hankealueen suunnittelussa.

Melu, tärinä ja ilmanlaatu

Hankkeen meluvaikutukset toiminta-alueella on mallinnettu ja kuvattu perusteellisesti eri vaihtoehdoissa, myös nyt arvioitavan hankkeen ulkopuoliset toiminnot huomioiden. Mallinnuksen mukaan ilman suojavallia ja +5 tasoisen suojavallin kanssa melutaso alittaa Seepsulan nykyiselle toiminnalle asetetut ympäristöluvan melun raja-arvot. Mallinnuksen mukaan meluvallin suojausvaikutus ei muutu korkeuden kasvaessa tasosta +70 tasoon +90. Melumallinnuksen perusteella melusuojaukseen riittäisi matalampikin valli, eikä tasoon +120 täyttäminen vaikuta olevan ainakaan melun kannalta perusteltua.

Vaikutusta Katriinantien melutasoon ei ole arvioitu. Raskaan liikenteen lisääntyminen aiheuttaa keskeisen Vantaan puolelle ulottuvan haitan ja lisää Katriinantien varren asukkaiden altistumista melulle. Myöskään tärinä- ja pölyvaikutusten arviointi ei varsinaisesti ulotu Katriinantien kuljetusreitin varrelle.

Terveys, elinolot ja viihtyvyys

Ympäristöhaittojen terveysvaikutuksia on arvioitu ensisijaisesti hankealueen lähiasukkaiden osalta. Arvioinnissa on todettu, että alkuvaiheessa, toiminnan sijoittuessa maanpinnan tasolle, häiriö on voimakkaimmillaan ja vähenee vallin rakentuessa. Arvioinnissa todetaan liikenteen melu- ja pölyvaikutusten alueen olevan laajempi kuin toimintojen välitön läheisyys.

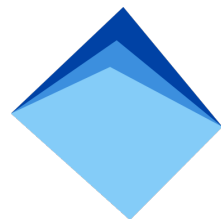

Huomioitavaa elinolojen ja viihtyvyyden kannalta on myös hankkeen kesto, joka on lyhimmillään 9 ja pisimmillään 24 vuotta, ja maisemavaikutuksista aiheutuva haitta pysyvä.

Yhteisvaikutukset

YVA-selostuksessa on arvioitu yhteisvaikutuksia erityisesti melun osalta yhdessä muiden Senkkerin alueen melua aiheuttavien toimintojen kanssa, mikä on luontevaa, kun nyt arvioitava hanke osaltaan estää melun leviämistä ympäristöön.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

**Vantaa
Vanda**

YLEINEN ALLEKIRJOITUSPROSESSI

Yleinen allekirjoitusprosessi Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus on allekirjoitettu Visma X-Sign -palvelussa. Prosessin tunnus on d74d4581-88ec-46b8-8d96-fe5946478c10.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Paavola Susanna
Allekirjoitusaika	11.09.2023 15:35

Allekirjoittaja	Poutanen Marjo
Allekirjoitusaika	11.09.2023 16:10

ASIAKIRJAT

Asiakirjat	LAUSUNTO 11.9.2023_Seepsula Oyn Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskeva yva-selostus.pdf
------------	--

PVM: 11.09.2023 DNRO: VKM/124/2023

LAUSUNTO

Vantaan kaupunki | Vantaan kaupunginmuseo

Uudenmaan ELY-keskus
Ympäristö ja luonnonvarat
PL 36
00521 Helsinki

Viite: Lausuntopyyntönne 6.7.2023
Asia: SEEPSULA OY:N SENKKERIN LUOTEISOSAN LOUHINTAA
JA MAANVASTAANOTTOA KOSKEVA
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS
Sijainti: Hankealue sijaitsee Tuusulan kunnan Ruotsinkylässä
Vantaan kaupungin rajan itäpuolella.

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Hanke pitää sisällään kalliokiviaineksen louhintaa sekä maanvastaanottoa massiivisten suoja- ja aurinkopaneelivallien rakentamista varten. Museo on lausunut hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 8.11.2022 kirjatussa lausunnossaan (dnro VKM/148/2022). Lausunnossaan museo toi esiin, että hankealueen lounaispuolella, noin 1,1 km etäisyydellä, sijaitsee Vantaanjokilaakson viljelymaiseman valtakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Muinaisjäännösten osalta luvussa 13.4.2 todetaan, että hankealuetta lähimmät muinaismuistot sijaitsevat yli 1 km etäisyydellä hankealueen luoteispuolella (Strandkulla 1, 1000032740 ja Strandkulla 2, 1000032741) ja eteläpuolella Kesäkylässä (Silakkaniittu 1000007202). Hankkeella ei ole todettuja vaikutuksia Vantaan muinaisjäännöksiin.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Maisemavaikutukset kulttuuriympäristöön muodostuvat maisemarakenteen ja maisemakuvan ominaispiirteiden muutoksista sekä maiseman luonteen muuttumisesta. Arviointiselostuksen kulttuuriympäristöön liittyvät kysymykset on käsitelty luvussa 13. Maisemavaikutusten arviointia varten hankealueesta ja sen lähiympäristöstä on laadittu

maisemarakenteen ja maisemakuvan analyysi. Vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu havainnekuvat ja kuvasovitteet Vantaanjokilaakson maisema-alueelta (liite 7). Lisäksi on esitetty kielteisten vaikutusten lieventämiskeinoja (luku 13.1).

Ympäristövaikutusten arvioitimenettelyssä on tarkasteltu ja arvioitu seuraavat vaihtoehdot:

- VE0: Hankkeen toteuttamatta jättäminen.
- VE1 ja VE3: Suojavalli on suunniteltu 90 m korkeuteen ja sen näkyvyys on arvioitu olevan suurin 1-3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Suojavalli muodostaa maisemaan "vaaramaisen elementin". Vaikutuksia lieventää arvioinnin mukaan suojavallin sulautuminen maisemoituna osaksi metsäselänteitä, jolloin rinteet muistuttavat Vaara-Suomen kohoumia. Vaikutukset on arvioitu kohtalaisen kielteisiksi.
- VE2 ja VE4: Suojavalli nousee 120 metrin korkeuteen. Se kohoo maisemassa vuorimaisesti muokaten pienipiirteisen maalaismaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi. Vaikutukset ovat näiden vaihtoehtojen osalta arvioitu suureksi kielteiseksi. Etenkin läheisille Vantaan puoleisille maisemallisesti arvokkaille peltoaukeille vaikutusten on arvioitu olevan paikoin jopa erittäin merkittäviä.

Hankealueen lounaispuolella, vajaan kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsee Vantaanjokilaakson viljelymaiseman valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmässä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue "Vantaanjokilaakson viljelymaisema" alkaa lähes välittömästi hankealueen länsipuolelta. Uudenmaan maakuntakaavan selvityksessä Missä maat on mainioimmat (Uudenmaan liiton julkaisu E 245 – 2022) on mainittu alueen rakennusperintökohteista Königstedtin kartano, Linnan kartano, Mejlbyn virkatalo ja Katrinebergin kartano. Nämä kohteet sijaitsevat alle viiden kilometrin säteellä (~3-5 km) hankealueesta. Vantaalla sijaitsevat kulttuuriympäristön kannalta merkittävät alueet on mainittu arvioinnissa alueiksi, joissa maisemakuva on pienipiirteisyyden kannalta herkempi muutoksille kuin muualla arvioitavalla alueella.

Museon näkökulmasta YVA-selostuksessa avattujen vaihtoehtojen kautta voidaan suorittaa arviota hankkeen eri vaikutuksista arviointialueella. Vantaalle sijoittuvien arviointialueiden erityinen herkkyys on tuotu esiin tekstissä, mutta tämä ei ole vaikuttanut herkkyyssasteen nostamiseen kokonaisarvioinnissa. Vantaan kohdalla on kuitenkin syytä muistaa, että herkkyys muutoksille on arvioitua suurempaa. Muutoksen pysyvyyttä ei ole korostettu selostuksessa, mikä mahdollisesti myös nostaisi vaikutustasoa arvioitua kielteisemmäksi.

Vaihtoehtoissa VE1 ja VE3 vaurion laajuus on arvioitu kohtalaisena kielteisenä. Maisemoinnin avulla rinteiden reunamia voidaan pehmentää, mutta vallin tasainen huippu tulee kuitenkin erottumaan luonnollisesta maisemaprofilista. Museon näkökulmasta vaarainen kohouma on vieras elementti uusmaalaisessa viljelymaisemassa ja sen voidaan katsoa vähentävän merkittäviksi todettujen maisema-alueiden arvoja. Näillä alueilla sijaitsee myös runsaasti paikallisesti merkittäviä maatiloja, joiden arvot ovat sitoutuneet maaseutumaiseman arvoihin. Näin ollen museo ei puolla kyseisten vaihtoehtojen toteuttamista.

Vaihtoehdot VE2 ja VE4 ovat samoista syistä, mutta vielä suurempien vaikutusten takia, museon näkökulmasta erittäin paljon maisemaan kielteisesti vaikuttavia vaihtoehtoja, joita ei arvoalueiden vaikutusalueelle tulisi toteuttaa.

Marjo Poutanen
Museopalveluiden päällikkö

Susanna Paavola
Rakennustutkija

Tiedoksi:

Museovirasto

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto ote pöytäkirjasta 12.09.2023

Pöytäkirjanotteen kansilehti ja tiedoksiantokirje	1
Pöytäkirjan kansilehti	2
94 § Ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta	3
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	10

Uudenmaan Ely-keskus

Oheinen päätös tiedoksenne.

Pöytäkirjanotteen lähettää

14.9.2023

Hanni Sauren, palvelusihteeri

Tämä pöytäkirjanote on

1. lähetetty tiedoksi kirjeellä (hallintolaki 59 §), annettu postin kuljetettavaksi __.__.____
2. luovutettu asianosaiselle __.__.____

Vastaanottaja: _____

Oikaisuvaatimus/valitusaika päättyy __.__.____

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston pöytäkirja

Aika 12.9.2023 klo 17.00 – 18.22

Paikka Teams-kokous

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Eklund Tarja, puheenjohtaja	x (etäyhteys)	Friman Milla	
Nevala Jukka, varapuheenjohtaja	x (etäyhteys)	Erkkilä Minna	
Sieviläinen Marianne	x (etäyhteys)	Iivarinen Oskari	
Isberg Jeppe	x (etäyhteys)	Pesonen Petrus	
Norrena Vaula		Mutanen Tuomas	x (etäyhteys)
Kaupunginhallituksen edustaja			
		Seppänen Tia	
Muut osallistujat			Läsnä
Perttula Sampo, kaupunkisuunnittelujohtaja			x (etäyhteys)
Viinanen Jari, ympäristöjohtaja va.			x (etäyhteys)
Levanto Risto, rakennusvalvontapäällikkö			x (etäyhteys)
Kytösaho Ifa, lupapäällikkö va.			x (etäyhteys)
Rantataro Maarit, johtava ympäristötarkastaja			x (etäyhteys)
Nikkola Reetta, rakennuslakimies			x (etäyhteys)
Saurén Hanni, palvelusihteeri, rakennuslupajaoston sihteeri			x (etäyhteys)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Tarja Eklund

Pöytäkirjanpitäjä Hanni Saurén

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.9.2023 Vantaan rakennusvalvonta, Kielotie 20 C, 01300 Vantaa

Sieviläinen Marianne

Nevala Jukka

Pykälät 94 - 98, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 18.9.2023, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

94 § Ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

VD/11413/11.00.03.00/2022

JV/AM/MRA/AO/JH/MV/JA/PJH

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristökeskuksen ja ympäristöterveyden lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunto tulee toimittaa viimeistään 14.9.2023.

Arviointiselostus, kuulutus ja lausuntopyyntö löytyvät ympäristöhallinnon verkkosivuilta osoitteesta: www.ymparisto.fi/SeepsulaSenkkerinluoteisosaYVA. Arviointiselostus on nähtävillä 17.7. - 14.9.2023 Pasilan virastokeskuksessa sekä Vantaa-infossa Tikkurilassa (Dixi, Ratatie 11, 2. krs, Vantaa) ja Tuusinfossa, Autoasemankatu 2, Tuusula.

Hankkeen kuvaus

Hanke pitää sisällään kalliokiviaineksen louhinnan, massiivisempien suojavallien/aurinkopaneelivallien rakentamisen pilaantumattomista ylijäämämaista ja hyödyntäen betonimursketta suojavallien tukirakenteissa. Vuotuinen ylijäämämaa-ainesten vastaanottomäärä tulee olemaan enintään 2 milj. m³ ja vuotuinen louhintamäärä n. 2 milj. m³. Hankealueen koko on noin 67 hehtaaria. Hankealue sijoittuu Tuusulan kunnan alueelle lähelle Vantaan kaupungin rajaa.

Arvioitavat vaihtoehdot

- VE0 Hankkeen toteuttamatta jättäminen.
- VE1 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja matala täyttö kauttaaltaan (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.
- VE2 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja korkea täyttö kauttaaltaan (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin pohjoisosan tukirakenteen louheesta korvattaisiin betoni- ja tiilijätteestä prosessoidulla materiaalilla sekoittamatta louherakenteeseen.
- VE3 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä matala täyttö hankealueen pohjoisosassa (+90), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi. 1/3 vallin tukirakenteen louheesta korvataan betoni- ja tiilijätteellä sekoitettuna louhetukirankaan. Maa-ainesaseman yhteydessä toteutetaan betonin käsittelyä.
- VE4 Otto (+5) hankealueen eteläosasta ja eteläosan jättäminen teollisuusalueeksi sekä korkea täyttö hankealueen pohjoisosassa (+120), ylijäämämaiden vastaanotto maa-ainesasemalla ja niiden hyödyntäminen suoja-/aurinkovoimavalliksi.

Tiivistelmä vaikutusten arvioinnista

Maa- ja kallioperä

Kaikissa hankkeen vaihtoehtoissa alueen maa- ja kallioperä muuttuu pysyvästi louhinnan myötä. Louhinnan ottomäärät ovat suuria, mutta vaikutukset kohdistuvat vain hankealueelle. Vaikutusten merkittävyys on arvioitu kohtalaiseksi kielteiseksi vaihtoehtoissa VE1-VE4.

Pohjavedet

Hankealue ei sijoitu pohjavesialueelle, mutta lähiympäristössä on talousvesikaivoja. Vaihtoehtoissa VE0, VE1 ja VE2 vaikutuksia pohjavesiin ei arvioida aiheutuvan. Vaihtoehtoissa VE3 ja VE4 hankealueen eteläosan louhinta-alueella ei täytetä, jolloin pohjaveden taso jää pysyvästi alemmalle tasolle nykytilaan verrattuna. Vaihtoehtoissa VE3 ja VE4 pohjavesiin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi.

Pintavedet ja kalasto

Hankealueen itäosan vedet kulkevat ojia pitkin Krapuojaan ja länsiosan Raatinniitunojaan, jotka laskevat lopulta Vantaanjokeen. Alueen hydrologiset olosuhteet ja hulevesikuormitus muuttuu. Raatinniitunoja tuhoutuu osittain hankkeen myötä. Pintavesiin ja kalastoon kohdistuvat vaikutukset jäävät merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi.

Kasvillisuus, eläimistö ja luonnon monimuotoisuus

Hankealue on metsä- ja peltoaluetta ja sen pohjoispuolella kulkee ekologinen runkoyhteys. Vaikutukset arvioitiin vähäiseksi kielteiseksi kaikissa toteuttamisvaihtoehtoissa.

Suojelualueet

Hankealuetta lähin suojelualue, Vantaanjoen Natura-alue (FI0100104, SAC), sijaitsee noin 650 metriä hankealueesta länteen. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan siihen vaikutuksia missään vaihtoehdossa.

Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö

Toteuttamisvaihtoehtojen (VE1-VE4) vaikutukset arvioitiin merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Hanke ei ole täysin voimassa olevien kaavojen mukaista, joskaan hanke ei merkittävästi haittaa kaavan toteuttamista tai tulevaisuuden kaavoitusta.

Elinkeinot ja palvelut

Hanke lisää työvoiman tarvetta louhinnan sekä maa-ainesten vastaanoton aikana. Vaihtoehtoissa VE1-VE4 hankkeen vaikutus arvioidaan merkittävyydeltään vähäiseksi myönteiseksi.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Matalampi suojavalli (VE1 ja VE3) näkyy etenkin 1–3 km etäisyydelle hankealueesta, mutta se sulautuu luontevasti osaksi metsäselänteitä, joten vaikutukset arvioitiinkin kohtalaiseksi kielteiseksi. Korkeampi suojavalli vaihtoehtoissa VE2 ja VE4 poikkeaa selkeästi ympäröivästä maisemasta, ja vaikutukset on arvioitu merkittävyydeltään suureksi kielteiseksi.

Luonnonvarojen hyödyntäminen

Kiviainesten louhinta ja maa-ainesten hyödyntäminen on itsessään luonnonvarojen käyttöä ja hyödyntämistä. Louhittava kiviainesmäärä on suuri, joten vaihtoehtojen VE1-VE4 vaikutukset kiviaineksen oton osalta on arvioitu kohtalaiseksi kielteiseksi. Maa-ainesten vastaanoton osalta hanke on myönteinen kaikissa vaihtoehtoissa. Vaihtoehtoissa VE2 ja VE3 korvataan neitseellistä kiviainesta betonijätteellä ja vaikutukset ovat kohtalaisia myönteisiä.

Liikenne

Hanke lisää liikennettä niin Senkkerin alueen sisällä kuin sinne johtavilla teillä. Ulkoisten kuljetusten arvioitu määrä vaihtelee VE1:n 631 ajoneuvosta VE3:n 849 ajoneuvoon vuorokaudessa. Kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa etelän suuntaan Katriinantiellä keskimääräinen liikenne kasvaa 11–15 %. Vaikutukset liikenteeseen on arvioitu kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa vähäiseksi kielteiseksi.

Melu

Melualue laajenee etenkin toiminnan alkuvaiheessa, mutta vaimenee toiminnan edetessä. Melumallinnusten mukaan melun keskiäänitasot alittavat melun raja-arvot jokaisessa mallinnetussa tilanteessa. Vaihtoehtojen VE1-VE4 vaikutukset arvioitiin merkittävydeltään kohtalaiseksi kielteiseksi. Melu nähtiin myös merkittävämmäksi yhteisvaikutusten aiheuttajaksi ja sen takia yhteismelumallinnuksessa huomioitiin myös muut alueen toiminnot. Liikennemelun keskiäänitasot alittavat melun ohjearvot-arvot jokaisessa täytön ja louhinnan tilanteessa.

Tärinä

Hankkeesta aiheutuu tärinää louhinnasta ja kuljetuksista. Tärinä hankealueen lähiympäristössä tulee lisääntymään hankkeen myötä kaikissa vaihtoehdoissa, mutta rakennuksiin aiheutuvat rakenteelliset vauriot ovat epätodennäköisiä. Vaikutusten merkittävyys arvioitiin kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa vähäiseksi kielteiseksi.

Ilmanlaatu

Hankkeen merkittävin ilmanlaatuvaikutus on pölyäminen. Pölyämistä aiheutuu louhinnasta, ylijäämämaa-aineksen käsittelystä, liikenteestä ja murskaimesta. Vaihtoehtojen VE1-VE4 välillä ei ole merkittävää eroa ilmanlaatuvaikutusten osalta. Toiminnan ei arvioitu aiheuttavan ilmanlaadun ohje- tai raja-arvojen ylityksiä lähiasuinkiinteistöillä missään vaihtoehdossa. Vaikutukset arvioitiin merkittävydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Pölyämistä esitetään ehkäistävän kastelulla, kuormien purussa matalalla pudotuskorkeudella sekä kuljetuksia yhdistämällä.

Ilmasto

Ilmastoon kohdistuvia vaikutuksia aiheutuu niin maankäytön muutoksesta kuin louhinnasta syntyvistä suorista päästöistä. Arvioinnissa huomioitiin ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen: lisääntyvät sään ääri-ilmiöt, tulvien lisääntyminen ja tulvariskien hallinta sekä ilmastonmuutoksesta aiheutuvat riskit. Hankkeen toteuttamisvaihtoehdoista arvioitiin aiheutuvan pieniä kielteisiä vaikutuksia ilmastoon. Toteuttamisvaihtoehtojen vuosittaiset kokonaispäästöt arvioitiin olevan välillä 4170–4600 t CO₂e, joka on 2,6–2,9 % Tuusulan kunnan kokonaispäästöistä. Suurin osa päästöistä aiheutuu kuljetuksista.

Terveys

Hankkeesta mahdollisia vaikutuksia terveyteen aiheutuu melu- ja ilmapäästöistä. Kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa vaikutukset arvioitiin vastaavaksi merkittävydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Melun on arvioitu kasvavan hankkeen alkuvaiheessa, mutta suojavallin korottuessa meluvaikutukset pienenevät selkeästi. Pölyämistä aiheutuu toimintojen välittömässä läheisyydessä eikä ilmanlaadun ohje- tai raja-arvojen ylityksiä arvioida aiheutuvan lähimmillä asuinkiinteistöillä.

Elinolot ja viihtyvyys

Vaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen aiheutuu liikenteestä, louhinnasta ja maiseman muutoksesta hankealueen lähiympäristöön ja liikennereittien varrella. Muutokset melutasossa, maisemassa ja liikennemäärissä voivat heikentää lähialueen viihtyvyyttä asumiseen ja vaikutukset arvioitiin merkittävydeltään kohtalaiseksi kielteiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 12.9.2023 § 94

Ympäristöjohtajan va. esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Seepsula Oy:n ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa.

Hankkeen kaikki toteutusvaihtoehdot pitävät sisällään massiivisen maanläjitysalueen/suojavallin, jonka rakentamisaika olisi jopa 24 vuotta. Lupajaosto lausui YVA-ohjelmavaiheessa, että käytännössä kyse olisi maankaatopaikasta eikä suojavallista. YVA-selostuksessa käytetäänkin nyt molempia termejä. Selkeyden vuoksi tulisi pitäytyä yhdessä termessä.

Pohjavesivaikutusten tarkastelualue on laajennettu 1000 metriin. Vantaan puolella sijaitsevat muutkin kuin Kesäkylän kaivot on huomioitu ja esitetty kartalla. Havaintopisteverkoston riittävyys on YVA-selostuksessa otettu kantaa, mitä myös lupajaosto edellytti YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossaan. Pohjaveden liikkumiseen vaikuttavat ruhjevyyhykkeet ja rakoyhteydet on selvitetty.

Arviointiselostuksen mukaan hankkeella on arvioitu olevan vähäisiä kielteisiä vaikutuksia pintavesiin ja kalastoon, samoin myös rakentamisen aikaisten työmaavesien vaikutukset. Arviointiselostuksessa olisi tarkemmin arvioitava työmaavesien kuormitusta purkuvesistöihin ja Krapuojan kalastolle. Vaihtoehdoissa, joissa hyödynnetään kierrätysbetonia (VE2 ja VE3) olisi arvioitava erityisesti pH:n muutoksia ja niiden vaikutuksia Koivistonojaan ja Krapuojaan ja sen kalastoon. Vastaavissa hankkeissa, joissa on sijoitettu suuria määriä betonimursketta rakenteisiin, on havaittu huomattavaa pH:n pitkäaikaista nousua purkuvesistöinä olleissa puroissa vielä kuukausia sen jälkeen, kun jättemateriaali oli sijoitettu maarakennekerrokseen.

YVA-selostuksessa on todettu, että happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys alueella on pieni, joten pintamaiden poisto ja maankaivuutyöt eivät aiheuta maaperän happamoitumista tai happaman valuman muodostumista. Happamien sulfaattimaiden läjityksen vaikutuksia pintavesiin sen sijaan ei ole arvioitu.

Hankealue sijoittuu Uudenmaan ekologisten verkostojen selvityksessä (2018) maakunnalliselle laajalle ekologiselle käytäväalueelle. Uusimaa-kaavassa 2050 hankealueen länsipuolelle on osoitettu viheryhteystarve ja Vantaan yleiskaavassa 2020 ekologinen runkoyhteys, joka johtaa hankealueen länsiosan metsiin. Vantaan liito-oravaselvityksessä (Ramboll 2018) hankealueen läheisyydessä oleva metsäalue on osoitettu osaksi Vantaan liito-oravaverkostoa. Siellä on todettu muun muassa olevan liito-oravalle hyvin soveltuvaa aluetta ja säilytettävä tärkeä yhteys.

Hankkeen toteuttamisvaihtoehdoissa V1–V4 ei ole yhdessäkään huomioitu olemassa olevan metsän säilyttämistä, vaan koko alueen kasvillisuus ja elinympäristöt poistetaan. Samalla olemassa oleva metsäinen yhteys heikkenee. Hankealueen pohjoispuolelle olisi jäämässä vain noin 40 metrin levyinen metsäalue, jonka säilymisestä ei ole varmuutta. Hankekuvauksen mukaan suojavalli voidaan maisemoida esimerkiksi niityiksi ja puustoisiksi alueiksi. Selostuksesta ei käy ilmi metsitettävän alueen koko. Myös puiden kasvu vaatii aikansa, joten maisemoinnin toimivuuteen ja säilymiseen liittyy paljon epävarmuuksia metsälajiston kannalta. Tilanne olisi joka tapauksessa merkittävästi heikompi kuin nyt.

Ekologisen yhteyden leveydeksi taajamien ulkopuolella on suositeltu 500–1000 metriä (Kestävät kaupunkiseudut...2012).

Vieraslajit ovat uhka suojelualueille ja luonnon monimuotoisuudelle. Vieraslajilain (1709/2015, 5 §) mukaisesti toimijan on huolehdittava muun muassa siitä, etteivät haitalliset vieraslajit pääse leviämään toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Vaihtoehdoissa V1-V4 alueelle otetaan vastaan maa-ainesta, joka voi sisältää vieraslajeja. Ylijäämämaata voidaan myös hyödyntää suojavallin rakentamisessa. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa todetaan, että haitallisia vaikutuksia lievennetään huolehtimalla, etteivät vieraslajien siemenet ja kasvinosat pääse leviämään ympäristöön. On kuitenkin paljon tapauksia, joissa paljon vähäisemmissäkin maansiirtotöissä esimerkiksi vieraslaji lupiini on runsastunut ja vallannut koko kasvupaikan. Ehdotuksessa seurantaohjelmaksi ei mainita vieraslajeja.

Hankealueen länsipuolella on Vantaanjoen Natura 2000 -alue, jonka suojelun perusteena olevat lajit ovat luontodirektiivin lajit vuollejokisimpukka ja saukko. Pintavesien arvioinnissa on todettu, ettei Vantaanjokeen kohdistu vaikutuksia.

Hankkeen merkittävin ilmanlaatuvaikutus on pölyäminen. Pölyämistä aiheutuu louhinnasta, ylijäämämaa-aineksen käsittelystä, liikenteestä ja murskaimesta. Vaihtoehtojen VE1-VE4 välillä ei ole merkittävää eroa ilmanlaatuvaikutusten osalta. Toiminnan ei arvioitu aiheuttavan ilmanlaadun ohje- tai raja-arvojen ylityksiä lähiasuinkiinteistöillä missään vaihtoehdossa. Vaikutukset arvioitiin merkittävyydeltään vähäiseksi kielteiseksi. Pölyämistä esitetään ehkäistävän kastelulla, kuormien purussa matalalla pudotuskorkeudella sekä kuljetuksia yhdistämällä. Kuljetuksiin ja kasteluun liittyen tulisi huomioida myös hienojakoisen ja kuivuessa herkästi pölyävän liejun kulkeutuminen toiminta-alueen ulkopuolelle katuverkostoon. Liejun kulkeutumista tulisi ehkäistä esimerkiksi toiminta-alueen ajoreittien rakenteella ja painepesulla.

Suojavallin rakentamisen johdosta Seepsulan alueelle saapuva tai sieltä lähtevä liikennemäärä lisääntyy VE4:ssä noin 770 ajoneuvolla vuorokaudessa. Arviointiselostuksessa on todettu, että raskaan liikenteen lisääntyminen kaikilla saapumissuunnilla heikentää jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuutta. Selostuksessa oli myös tuotu esiin tieverkoston varrella sijaiset herkätkä, häiriintyvät kohteet (esim. koulut) ja arviot siitä kuinka paljon liikennemäärät kasvavat eri kuljetusreittien varrella hankkeen toteutuessa.

Ilmastovaikutusten osalta arviointiselostus on hyvin laadittu.

Arviointiselostuksessa on taulukossa 24-1 koottu yhteen hankkeesta vastavan muut toiminnot (olemassa olevat ja vireillä olevat) ja on arvioitu mm. melun yhteisvaikutuksia eri tilanteissa. Lisäksi yhteisvaikutuksia tulee lähialueiden muista toiminnoista. Yhteisvaikutuksia käsittelevässä kappaleessa (23) todetaan, että asumisviihtyvyyttä häiritsevän kiviainestoiminnan keskittyminen Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelualueelle on myönteistä, sillä alueella on jo nykyisellään asumisviihtyvyyttä häiritseviä tekijöitä.” Lupajaosto huomauttaa, että lähialueella on asukkaita ja häiriöitä aiheuttavien toimintojen lisääminen ei ole myönteistä tai hyväksyttävää pelkästään sillä perusteella, että alueella on jo muuta toimintaa.

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen lausuu arviointiselostuksesta lisäksi seuraavaa.

Selostuksessa toiminnan vaikutuksia Päijännetunneliin ja alueen pohjaveden laatuun on arvioitu lähinnä vuosien 2020 ja 2021 aikana tehtyjen kallioperän vedenjohtavuustutkimusten perusteella. Selostuksessa

on mainittu kallion räjäyttämisen vaikutusten olevan havaittavissa jopa kilometrin etäisyydellä louhittavasta kohteesta. Hankkeen toteutuessa räjäytyksien määrät kasvavat ja toistuvien räjäytyksien tärinävaikutusten merkityksiä pääkaupunkiseudun merkittävään raakavesilähteeseen, Päijännetunneliin, ei ole selostuksessa tuotu esiin.

Arviointiselostuksen sivulla 65 esitetystä kuvassa 7–1. Hankealueen lähiympäristön luokitellut pohjavesialueet ja Päijännetunnelin sijainti, Päijännetunnelin sijaintitieto voidaan arvioida turvallisuusluokiteltavaksi tiedoksi, koska sen voidaan katsoa täyttävän lain 621/1999 24 §:n ensimmäisen momentin 7- ja 8-kohdan edellytykset siitä, että asiakirjaan sisältyvän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa vahinkoa yleiselle turvallisuudelle. Päijännetunneli muodostaa pääkaupunkiseudun merkittävän raakavesilähteen, ja on siksi luokiteltavissa vedenottamoksi, jonka sijaintitieto on turvallisuusluokiteltavaa. Päijännetunnelin sijainnin esittäminen kartalla tulisi siis poistaa selostuksesta ja huomioida, että vastaavia tietoja ei tämänkaltaisissa selostuksissa jatkossa esitetä.

Terveysvaikutuksista todetaan arviointiselostuksessa seuraavaa: “Mahdolliset vaikutukset terveyteen liittyvät toiminnasta aiheutuviin melu- ja ilmapäästöihin. Ilmapäästöistä merkittävin on hiukkaset (pöly). Tärinästä johtuvia vaikutuksia voidaan kokea esimerkiksi viihtyvyshaitan kautta. Vaikutusalueen herkkyys arvioitiin kohtalaiseksi, koska läheisyydessä on jonkin verran asutusta ja loma-asutusta. Hankealue sijaitsee tosin noin 5 km etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentokentästä ja eteläpuolella sijaitsee Seepsulan kiviainestehdas.”

Hankkeen meluvaikutuksista terveyteen, on selostuksessa tuotu esiin, että varsinkin hankkeen alkuvaiheessa, jossa toiminta sijoittuu maanpinnan tasolle, on melutason todettu kasvavan asuinrakennusten kohdalla. Lisäksi toiminnan melutasojen arvioinnissa on verrattu Seepsulan toimintojen melutasojen jäävän lentomelutasojen luokkaan tai alle. Lentomelun osalta melua muodostuu etenkin nousevien ja laskevien koneiden osalta, Seepsulan toiminnoista melua syntyy louhinnasta ja murskauksesta, joka on pitkäkestoisempaa kuin lentokoneiden nousu- ja laskumelu. Siksi arvio toiminnan vaikutuksista alueen kokonaismelutasoon voi olla aliarvioitu. Melulla on tunnetusti haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen myös raja-arvot alittavissa tasoissa ja melun häiritsevyyteen vaikuttaa myös mielikuva melun aiheuttajasta.

Hankkeen arvioinnissa on tunnistettu, että merkittävimmät vaikutukset terveyteen liittyvät toiminnassa syntyviin pölyäviin hiukkasiin ja tarkastelualueen herkkyys ilmanlaadun muutoksille on arvioitu kohtalaiseksi. Toiminnasta (louhinnasta ja maanvastaanotosta) muodostuvan pölyn ja hankkeessa tarvittavan kuljetusliikenteen määrät sekä syntyvät päästöt ovat arvioita eikä niiden osalta ole nähty tarvetta tehdä mallinnusta pölyn leviämisestä, kun alueella on jo valmiiksi kiviainestointia. Toiminta tulee kuitenkin kasvamaan nykyisestä niin louhinta- kuin myös liikennemäärien osalta. Ja täytyy myös muistaa, että pölyn (ts. hiukkasten) osalta ei ole olemassa pitoisuutta, jonka alapuolella ei terveyshaittoja esiintyisi. Kokonaisvaltainen arviointi ja mallinnus ilmanlaatuun olisi tältä osin tarpeellisia.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöjohtajan va. esityksen mukainen lausunto Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Täytäntöönpano: Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Muutoksenhakuohje: 3. oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankintoaikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Väylävirasto
Trafikledsverket

Lausunto

1 (3)

14.9.2023

VÄYLÄ/6486/06.00.03/2022

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 17.7.2023 (UUDELY/7017/2022)

Lausunto Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta YVA-selostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Seepsula Oy:n Senkkerin luoteisosan louhintaa ja maanvastaanottoa koskevasta YVA-selostuksesta. Seepsula Oy:llä on Tuusulan Ruotsinkylässä Senkkerin alueella olemassa oleva kiviainestehdas. Nykyistä toimintaa on tarkoitus laajentaa luoteeseen suurentamalla louhinta-alueita ja rakentamalla suojavalli pilaantumattomista ylijäämämaista. YVA-menettely koskee luonnonvarojen ottoa ja maankaatopaikkatoimintaa.

Hankealue sijaitsee Tuusulan kunnan Ruotsinkylässä Vantaan kaupungin rajan itäpuolella. Helsinki-Vantaan lentoasema sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin viiden kilometrin päässä. Hankealue on tällä hetkellä pääosin metsätalouskäytössä. Hankealueen koko on yhteensä n. 67 hehtaaria.

Hanke pitää sisällään kalliokiviaineksen louhinnan, massiivisempien suojavallien/aurinkopaneelivallien rakentamisen pilaantumattomista ylijäämämaista ja hyödyntäen betonimursketta suojavallien tukirakenteissa. Vuotuinen ylijäämämaa-ainesten vastaanottomäärä tulee olemaan enintään 2 milj. m³ ja vuotuinen louhintamäärä n. 2 milj. m³.

Hankealueella louhinta-alueen vedet on tarkoitus johtaa nykyisen toiminnan mukaisesti irtilouhitussa louhepohjassa pohjakaatojen avulla pumppukaivolle, josta vesiä pumpataan tarpeen mukaan pohjoiseen laskuojaan. Hankealueen pohjoisosan suojavallia kiertämään tehdään avouoma, jota kautta pintavaluntana valuvat hulevedet ohjataan ympäristöön. Hulevedet johdetaan pääosin louherakenteiden kautta suotamalla. Muutoin tiiviillä pintamaa-aineksilla ohjataan pintavesiä suotautumaan halutuilta osin vallin louherakenteiden läpi puhdistuen ja tiiviillä pintamaa-aineksilla estetään pintavesien suotautuminen betoni- ja tiilijätteellä rakennettuihin rakenteisiin. Suojavallin pohjalla uomat salaojitetaan vallin läpi kerääntyvien hulevesien

14.9.2023

ohjaamiseksi.

Liikenteelliset vaikutukset kohdistuvat suojavallin rakentamisaikaan ja alueen sisäisen liikenteen kasvu on suurinta louhinnan aikana. Vaikka alueelle johtavien teiden liikennemäärä kasvaa lisääntyvien kuljetusten vuoksi, enimmillään 15 % Katriinantiellä ja 1-4 % muilla reiteillä, liikenneväylät on suunniteltu raskas liikenne huomioiden. Katriinantien välityskyky riittää vastaanottamaan liikenteen kasvun, joten mikään vaihtoehto ei heikennä liikenteen sujuvuutta merkittävästi. Myös vaikutukset jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuuteen jäävät vähäisiksi. Vaihtoehtojen VE1-VE4 vaikutukset liikenteeseen on arvioitu vähäiseksi kielteiseksi.

Väylävirasto esittää lausuntonaan:

Väylävirasto pitää voimassa aiemmin YVA-ohjelmasta lausumansa ja pyytää huomioimaan jatkosuunnittelussa seuraavat asiat.

Väylävirasto muistuttaa hankealueen kuivatuksen tärkeydestä. Hulevesien johtamisesta teiden tai radan sivuojiin on sovittava erikseen. Maanteiden ja ratojen kuivatusjärjestelmä on lähtökohtaisesti tarkoitettu ja mitoitettu vain väylän kuivatukseen. Myös ylivuoto- ja tyhjennysvesien johtaminen on suunniteltava hyvin.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon mahdolliset Väyläviraston suunnitteilla ja käynnissä olevat väyläverkon kehittämishankkeet, jotka löytyvät verkkosivuilta: Väylähankkeiden suunnittelu ja rakentaminen - Väylävirasto (vayla.fi)

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo

Tiedoksi	Tuula Säämänen	Väylävirasto
	Marketta Hyvärinen	Väylävirasto
	Katja Koskelainen	Väylävirasto
	Arto Kärkkäinen	Uudenmaan ELY-keskus L-vastuualue

Lausunto

3 (3)

14.9.2023

VÄYLÄ/6486/06.00.03/2022

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Katri Kallio
Allekirjoitusaika	14.09.2023 12:38
Allekirjoittaja	Laura Yli-Jama
Allekirjoitusaika	14.09.2023 14:21

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Seepsula Oyn Senkkerin luoteisosan louhinnan ja maanvastaanoton YVAS Väylävirasto lausunto.pdf
-----------	---

